

KIRSTEN SONNE HARILD
EN FARLIG FILM

20
22
BØRNE-
U-LANDS
KALENDER

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

FORFATTER: Kirsten Sonne Harild
FAKTASTOF: Michael Larsen og Christian Vaabensted

FOTO: Jeppe Gudmundsen-Holmgreen

Andre billeder: Side 16 og 36 nederst t.h.: Colourbox

TEGNINGER: Dorte Bengtson

LAYOUT/REPRO: Morten Bak og Anna Olesen
REDAKTION OG PROJEKTLÆDELSE: Christian Vaabensted,
Publikum Kommunikation
TRYK: Stibo Complete. Sat med Barlow

- **Hjemmesiden 2022.u-landskalender.dk** rummer et stort undervisningsmateriale om fortællingerne i elevbogen og om årets land. Der er bl.a. en filmbank, en samling opgaver til mange fag, vejledninger til lærere samt interaktive, faglige web-værktøjer til eleverne. Desuden rummer hjemmesiden en masse sjov indsigt til alle børn om årets land med film, quizzes, fakta og billeder.
- **Lydbøger:** 'En farlig film' og bogens tre eventyr kan høres som lydbøger på hjemmesiden 2022.u-landskalender.dk
- Der er en tilhørende **lærervejledning** på 52 sider.
- **PDF** af bøgerne findes på 2022.u-landskalender.dk
- **Trykte bøger:** Bestil på 2022.u-landskalender.dk

ISBN

Trykt udgave (elevbog): 978-87-94339-02-5
PDF-udgave (elevbog): 978-87-94339-04-9
Trykt klassesæt: 978-87-94339-01-8
Trykt lærervejledning: 978-87-94339-03-2
PDF-udgave, lærervejledning: 978-87-94339-05-6

UDGIVET AF UDENRIGSMINISTERIET

Synspunkter, der kommer til udtryk i materialerne, er forfatternes og ikke nødvendigvis sammenfaldende med Udenrigsministeriets.

Se også
2022.u-landskalender.dk

Danida og DR har samarbejdet om Børnenes U-landskalender siden 1962. Den er blevet en fast tradition for børn i hele Danmark. Den omfatter også et undervisningsmateriale med en bred vifte af spændende og lærerige aktiviteter, som over 100.000 danske skolebørn arbejder med i en periode hvert år.

- **Årets land:** Hvert år sætter U-landskalenderen fokus på et nyt udviklingsland.
- **Årets organisation** og årets hjælpeprojekt: Hvert år er en dansk udviklingsorganisation med til at skabe Børnenes U-landskalender. De laver et særligt projekt, der skal hjælpe børn i årets land. Selv om landet og projektet kun er tema i U-landskalenderen i et enkelt år, fortsætter arbejdet med årets projekt typisk gennem 3-5 år for at kunne nå at gøre en reel forskel. På den måde er U-landskalenderen altid i arbejde flere steder i verden samtidig.
- **Årets låge-julekalender:** Overskuddet fra salget af låge-julekalenderen går til at muliggøre årets projekt.
- **Årets bog:** Hvert år skriver en god dansk forfatter en bog, der giver danske børn et indblik i årets land.
- **Årets skolemateriale:** Danida udgiver et stort undervisningsmateriale om årets bog og årets land – primært rettet til 1.-5. klasse. Materialet lægger vægt på, at eleverne samtidig får en høj grad af faglig læring i en række fag, og det handler både om natur, kultur, muligheder og hverdagsliv i landet. Typisk arbejder omkring tusind danske skoler med materialet hvert år, og typisk arbejder eleverne med emnet i flere uger.
- **Årets website:** Her kan alle børn opleve årets land i film, billeder, fakta, lydbøger, quizzes og meget andet. Websitet rummer også en lukket del med en 'research-rejse' rundt i forskellige dele af årets land plus en række interaktive opgaver til skoleelever. De lærer bl.a. at skrive fotohistorier eller lave digitale kalendere med billeder og tekster bag lågerne.
- **Årets film:** DR laver hvert år en række nye tv-udsendelser til børn, hvor man kommer tæt på årets land.

Danida

Danida er Danmarks udviklingsamarbejde, der er en del af Udenrigsministeriets arbejdsområde. Danida støtter udviklingslandene i deres egen indsats for at bekæmpe fattigdom og skabe bedre livsvilkår.

Der findes ingen nemme løsninger, når det skal lykkes. Der må sættes ind på mange områder, f.eks. bæredygtig vækst og jobs, sikkerhed og fred, ligestilling, demokrati og menneskerettigheder. Det handler også om at sørge for, at børn og unge kan se en fremtid for sig selv og deres familier dér, hvor de har hjemme.

Det kræver mange års målrettet indsats at skabe forbedringer, som virker, og som varer ved. Det er udviklingslandene selv, der trækker det store læs i det arbejde. Men rigere lande som Danmark kan hjælpe til og gøre en forskel.

Danida arbejder ikke alene, men løser opgaverne sammen med både virksomheder, myndigheder og danske og internationale organisationer. Danmarks udviklingsamarbejde har gennem årene bidraget til at skabe store og varige fremskridt i mange lande og for mange millioner mennesker.

www.facebook.com/danida.dk

www.danida.dk

IMS

I 2022 står IMS (International Media Support) bag årets hjælpeprojekt. IMS støtter frie medier og beskytter journalister – primært i lande ramt af konflikt og politisk uro. IMS vil bidrage til fredelige og demokratiske samfund ved at sikre, at alle har ytringsfrihed og adgang til troværdig information.

dk.mediasupport.org

EN FARLIG FILM

AF KIRSTEN SONNE HARILD

Foto: Jeppe Gudmundsen-Holmgreen m.fl.
Tegninger: Dorte Bengtson

Layout: Morten Bak og Anna Olesen
Faktasider: Michael Larsen
Redaktion: Christian Vaabensted

GRØNLAND

Børnene laver nyheder til alle fra deres egen by

I Tunesien har de for nogle år siden lavet deres land om, så de har fået demokrati. Demokrati betyder, at alle de voksne tunesere nu er med til at vælge, hvem der skal bestemme i landet. Sådan er det også her i Danmark.

Demokrati betyder også, at alle i Tunesien har lov til at komme med gode idéer og frit kan sige, hvad de mener. Sådan var det ikke før i tiden i Tunesien.

Derfor er det blevet ekstra vigtigt, at alle tuneserne kan få nyheder fra hele Tunesien – for eksempel i aviser, TV eller radio. Også nyheder fra deres egen by. På den måde kan de følge med i, hvad der sker rundt om i deres land – og lige dér, hvor de selv bor.

Men i Tunesien er der mange byer og områder, hvor der slet ikke bliver lavet nyheder om, hvad der sker. Der mangler også nyheder til børn og unge.

Det vil den danske organisation IMS hjælpe tuneserne med at lave om på med pengene fra Børnenes U-landskalender.

IMS lærer nemlig børn og unge, hvordan de selv kan lave nyheder fra deres egen by. Det lærer de i en slags fritidsklub efter skoletid.

Børnene lærer også, hvordan man kan finde ud af, om nyheder er sande eller falske. De får hjælp til at lave deres egne, lokale aviser eller radio og TV på nettet. Og de lærer, hvordan man stiller gode spørgsmål.

Så kan de nemlig selv fortælle om ting, som de synes, er vigtige i deres by.

Nyhederne kan handle om skolen, om legepladser eller om regler for børn. Men børnenes nyheder handler ofte også om farlige veje i byen, om forurening, om fattige børn eller om andre ting, som måske skal laves om.

På den måde hjælper børnene de voksne, så de også kan følge bedre med i, hvad der sker i byen.

RUSLAND

Velkommen til Tunesien

Tunesien ligger i Nordafrika. Der bor 12 millioner mennesker. Det er cirka dobbelt så mange mennesker, som der bor i Danmark. Tunesiens nabolande hedder Algeriet og Libyen. Andre lande i Nordafrika er blandt andet Egypten og Marokko.

Mange forskellige folkeslag har boet og regeret i Tunesien gennem tiden: berbere, fœnikere, romere, arabere og europœere. De er flyttet til Tunesien, fordi det er et frugtbart land. Her er nemlig bade sol og regn. Derfor kan man dyrke en hel masse frugt og grœntsager. Samtidig ligger Tunesien godt. Lige midt i Nord-afrika og lige ud til Middelhavet. Det betød ekstra meget i gamle dage, før man havde flyvemaskiner.

I Tunesien taler de arabisk. De fleste taler ogsaa fransk. Det er fordi, Frankrig bestemte meget i Tunesien i mange år. Fransk er ogsaa et fag, som alle børn har i skolen.

På nogle måder er de tunesiske børns hverdag meget lige som din. Men der er ogsaa forskelle. I Tunesien er det meget almindeligt, at ens bedsteforældre bor sammen med familien. Ofte bor man ogsaa tæt på sine fætre og kusiner. Så kan de voksne hjælpe hinanden. Børnene kan ogsaa lege sammen.

Skoledagene er ogsaa anderledes end dine. I mange skoler går eleverne hjem og spiser frokost. Bagefter skal de så hen på skolen igen. De får først fri omkring klokken fem. Så det er nogle lange skoledage, børnene har. Undervisningen er ogsaa anderledes i Tunesien. For det meste er det kun læreren, der taler, mens børnene sidder ned og lytter. Hvordan foregår undervisningen på din skole?

Tunesien er ikke et meget fattigt land. Men mange af tuneserne har kun ganske få penge at leve for. Mange kan ikke finde et arbejde. Sådan er det især ude på landet og i de små byer. De har kun råd til det aller mest nødvendige. Sådan en by er Makthar, hvor historien 'En farlig film' foregår.

ASIEN

Algeriet

Tunesien

Libyen

Naims verden: Byen Makthar i Tunesien

Historien 'En farlig film' handler om drengen Naim, hans storesøster Nadia og drengen Sami. Den foregår inde i Tunesien, langt fra kysten, i en lille by, der hedder Makthar.

Et land med mange landskaber

Tunesien består af nogle meget forskellige landskaber.

Der er en lang kyst, som ligger ud til Middelhavet. Det er mod øst og mod nord. Her er der masser af store strande, hvor man kan bade, der er øer og travle havnebyer.

Helt oppe mod nord ligger den største by. Den hedder Tunis, og det er hovedstaden.

Mod vest er et bjerg-område. Det hedder Atlas-bjergene, og der er en vild og flot natur.

Mod syd begynder den store Sahara-ørken. Her er der helt øde og brændende varmt om sommeren.

Inde midt i landet og oppe mod nord ligger der et stort, grønt område, som er frodigt. Og det er netop her, vi finder Naims by, Makthar.

Her er der grønne bakker og dale, hvor der går får og kvæg og græsser. Der er også masser af træer med kirsebær, oliven og citroner. Og her er der faktisk ikke altid så varmt som sydpå. Her kan der godt være rigtig koldt, når det blæser om vinteren. Her kan endda komme sne!

Livet i Makthar

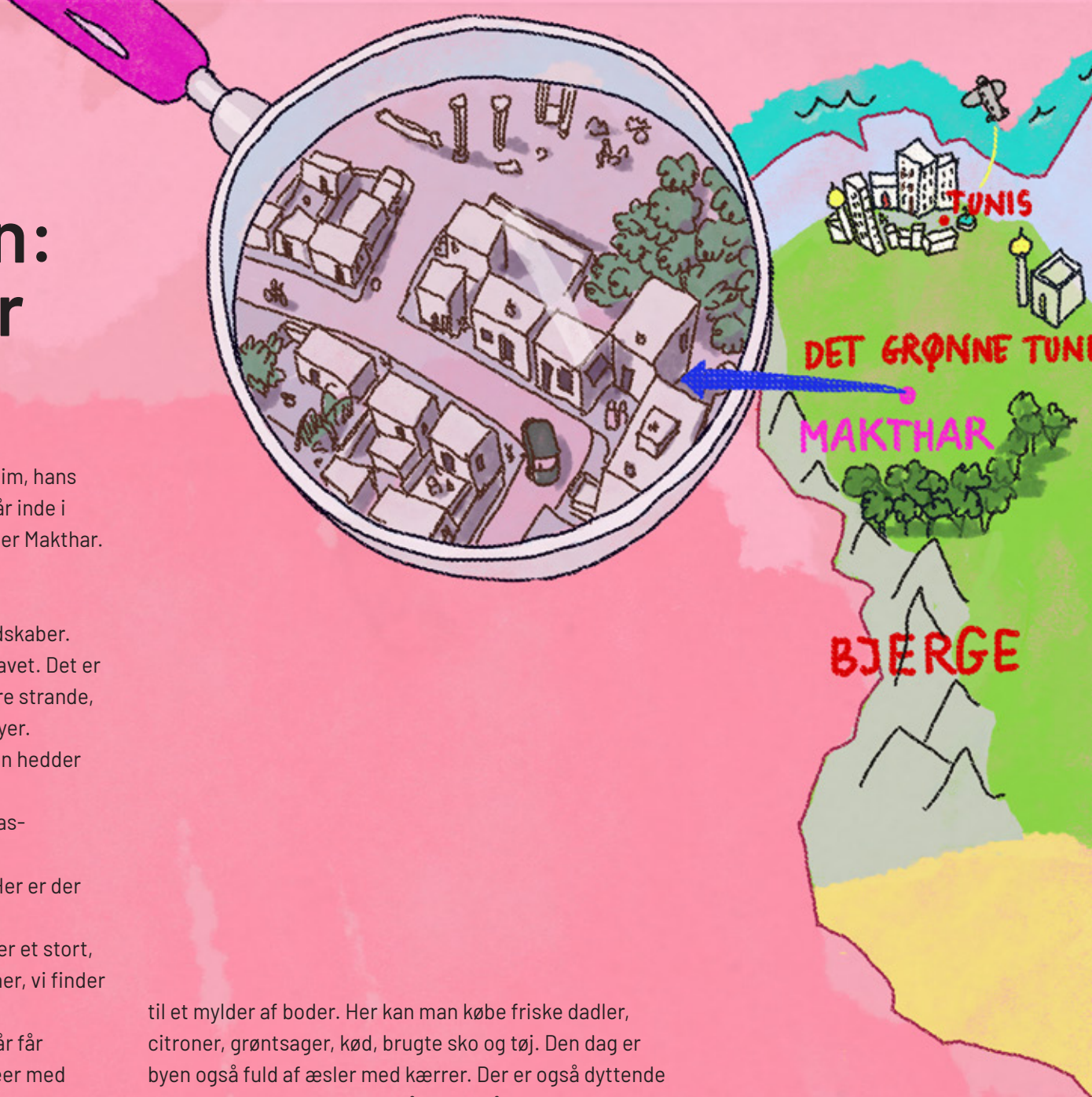
I udkanten af Makthar ligger ruinerne af en hel romersk by. Romerne byggede byen for 2.000 år siden.

Hver mandag er der marked i Makthar. Så bliver byen

til et mylder af boder. Her kan man købe friske dadler, citroner, grøntsager, kød, brugte sko og tøj. Den dag er byen også fuld af æsler med kærre. Der er også dyttende biler med en ko eller en flok får oppe på ladet.

Børnene går rigtig længe i skole hver dag. Der er ingen fritids-ordning eller legepladser for de yngste skolebørn. I stedet spiller de med små sten på gaden eller fodbold.

Husene i Makthar er for det meste på to etager. Familierne bor ofte meget tæt sammen, så fætre og kusiner kan lege, og alle kan hjælpe hinanden. Hvis man er fattig, er huset ofte småt og faldefærdigt.

NADIA

NAIM⁷

ESIEN

KYSTLINIEN

ØRKEN

NIKE

SAMI

FORWARD

En helt vild gave

Naim ser på gaven i sin hånd. Bevæger den sig? Nej, det er hans hjerte, der hamrer. Det hamrer så hårdt, at han kan mærke det helt ud i sine fingre. For gaven ligner ... Kan det være en ...?

Han tør ikke engang tænke ordet.

Hans bedstemor standser sit arbejde med stoffet og **symaskinen** og lægger sin hånd på hans skulder.

"Nå, Naim, du vil måske slet ikke have den?" siger hun og blinker.

Naim nikker ivrigt. Gaven er ret tung. Bedstemor har pakket den ind i et smukt papir. Det har samme farve som blomsterne på den fine kjole, hun syr til naboens datter, der snart skal til et **stort bryllup**.

Bedstemor peger på pakken. "Gaven får du, fordi du altid hjælper mig med at flytte symaskinen frem og tilbage efter lyset. Morgen og aften. Sommer og vinter. Det er jeg meget glad for."

Naim vil sige noget. Men bedstemor holder en finger op for munden.

"Åbn den nu, Naim!" hvisker hun.

Han kan næsten ikke få vejret, mens han åbner papiret.

Der ligger den. Blank og fin. Solen lyser på den igennem den åbne dør.

En mobil ... og ikke bare en mobil ... En smartphone, som kan det hele!

"Men ..." siger han og kigger forbavset på hende. "Men bedstemor ... en mobil. Til mig? Det er jo en vild gave!"

"Ja!" siger hun. "Jeg tænkte præcis det samme i går, da jeg fik den af din morbror. Men ved du hvad, jeg kommer jo ikke til at bruge den. Hvis jeg vil snakke med nogen eller spørge om noget, så stikker jeg jo bare hovedet ud ad vinduet. Så kommer naboen eller du eller din mor."

Pludselig går det op for Naim, hvad det er, han har fået. Han lægger armene omkring sin bedstemor.

"Tak, bedstemor. Jeg troede, jeg først ville få en mobil, når jeg blev 15 år. Det siger far og mor jo hele tiden."

"Ved du, hvordan den virker? Måske kan du vise mig det?" spørger bedstemor nysgerrigt. "Jeg har aldrig prøvet sådan en tingest."

Symaskinen

Bedstemor tjener lidt penge ved at sy for andre folk. I de små byer i Tunesien er der næsten ingen butikker med nyt tøj. Man kan købe brugt tøj på markedet en gang om ugen. Så man får tøjet repareret, hvis det er i stykker. Nogle får også syet en særlig fin fest-kjole.

Stort bryllup

I Tunesien varer et bryllup ofte i fem dage, næsten som i eventyrene. Der er mange gæster og masser af mad, dans og sjov. Bruden skal have en flot kjole, og gæsterne skal også være fint klædt. Især pigerne. Festen er så stor, at det er meget dyrt at blive gift. Fattige unge må spare op i mange år for at få råd til det hele.

Naim nikker.

Han ved i hvert fald, hvordan kameraet virker, for han har fået lov til at prøve sin storesøster, Nadias, mobil et par gange. Han trykker på knappen. Lidt efter lyser mobilens skærm op, og så finder han frem til kameraet så let som ingenting.

Naim får en ide. Han vil tage en selfie sammen med bedstemor.

Det har hun vist ikke prøvet før. Da han holder mobilen op foran deres ansigter, ser hun sig selv på skærmen og griner højt, så man kan se alle hendes tænder og hele hendes mund. Naim trykker i samme øjeblik. Det bliver et sjovt billede.

Da bedstemor ser det, griner hun endnu mere. De griner begge to, så bænken hopper.

Men pludselig virker bedstemor ikke helt så glad alligevel.

"Naim, min ven, det er et fint billede. Men husk, du må aldrig tage billeder af mennesker, hvis du ikke har spurgt," siger hun og løfter sin pegefinger. Hendes stemme bliver mørkere. "Det kan være meget farligt, og folk kan blive vrede eller bange."

"Vrede eller bange? Hvorfor det?" spørger Naim.

"Fordi min bedstemor fortalte mig, at sådan nogle billeder kan være fyldt med **onde ånder**," siger bedstemor stille. Og så sænker hun sin stemme endnu mere og hvisker: "Men du må heller ikke **filme problemer**. Jeg kendte engang en, der kom i fængsel."

"Bare rolig, bedstemor, jeg viser det ikke til nogen. Og jeg vil slet ikke tage billeder af mennesker ... eller problemer," siger Naim.

"Godt, Naim," siger bedstemor og begynder at sy igen. "Men hvad vil du så tage billeder af? Husene i byen? Ruinerne?"

"Jeg vil lave kattefilm," siger Naim. Og så fortæller han om alle de sjove kattefilm, han har set på Nadias mobil. Med katte, der hopper lige op i luften, når de ser en agurk. Katte, der driller hunde. Katte, der springer ned i hovedet på deres ejer eller falder ned fra et bord, mens de sover. Katte, der sidder på to ben og bokser mod andre katte. Katte, der falder i vandet.

"Ja, dét er en god ide," siger bedstemor. "Og hvis der er noget, vi har meget af i byen, så er det katte."

Naim nikker og smiler. "Millioner af katte," siger han og tænker, at han måske kan få millioner af likes på YouTube.

Onde ånder

I gamle dage var mange folk lidt bange for kameraer og fotos. Nogle troede, at der var onde ånder i kameraet. Nogle troede også, at lidt af sjælen røg med ind i fotoet. I Tunesien kan du godt møde ældre mennesker, der har den tro. Eller som ikke er helt sikre. De er ikke så glade for kameraer.

Filme problemer

Tunesien var i mange år styret af en diktator. Han ville bestemme det hele. Han havde hemmeligt politi, som holdt øje med, hvad tuneserne skrev, filmede og sagde. Hvis man sagde noget forbudt om problemer i landet, kunne man komme i fængsel. Det er ret nyt i Tunesien, at man må filme eller snakke om alle problemer.

Hvad skal vi lave?

De to piger er søstre. De bor i en lille by på landet i Tunesien. De har ikke så meget at lave, når de har fri fra skole. For det meste er de derhjemme med deres bedstemor. De er i gang med at lave en hinkerude på gaden.

Fritids-aktivitet er for dyrt:

Mange familier i små tunesiske byer har ikke ret mange penge. Det er svært at finde et arbejde. Derfor er der ikke råd til at børnene kan gå til sport eller andre ting. Pigerne her kan godt lide at sidde og tegne sammen i stedet.

Skænderiet

Naim står i gangen og krammer sin nye mobil hårdt i hånden. Han hader, når hans forældre skændes. Og lige nu skændes de om ham.

”Jeg synes altså, det er en god idé,” hører han sin mor sige.

”Forårsferien begynder jo i morgen. Naim sidder altid hjemme. Hvis han i stedet går ud og fotograferer i byen, kan han få bevæget sig lidt og måske få sig nogle venner.”

Naim tænker, at mor vist har ret. Han har i hvert fald ikke så mange venner, som hans søster Nadia har. Han kigger på mobilen. Mon der er andre i byen, der synes, det er sjovt med kattevideoer?

”Kan du slet ikke se problemet?” siger hans far. ”Vi har aftalt, at drengen først skal have en mobil, når han bliver 15 år. Han er kun 12! Det er tre år for tidligt! Han kommer til at bruge for meget tid på den mobil. Han skal gå i skole og lave lektier, så han lærer noget rigtigt.”

”Men det er jo en gave. Han har fået den af sin bedstemor,” siger Naims mor.

”Ja, og det er pænt af din bror at give jeres mor en mobil som gave, når han **bor i Tunis** og tjener mange penge. Det er også sødt af hende at give den videre til Naim. Men nu kommer den mobil altså også til at koste noget for os. Vi skal betale for Naims telefon hver eneste måned fremover. Og vi har ikke råd til det. Det har din bror og din mor ikke tænkt på.”

”Tag det nu roligt,” siger Naims mor. ”Vi skal nok klare os. Med dit arbejde på kontoret, og ...”

Nu hæver Naims far stemmen og afbryder hende.

”Mit arbejde?! Tal ikke om det. Jeg mister det måske snart. Vi bliver fattige og må bruge vores allersidste penge på at flytte til Tunis for at overleve.”

Bo i Tunis

Ude i de små byer og på landet i Tunesien er det meget svært at få uddannelse og arbejde. Dem, der ikke kan få et arbejde, bliver ret fattige. Derfor flytter mange unge og voksne ind til storbyen Tunis. Og de vender sjældent tilbage til deres hjemby.

Ferien er forbi !

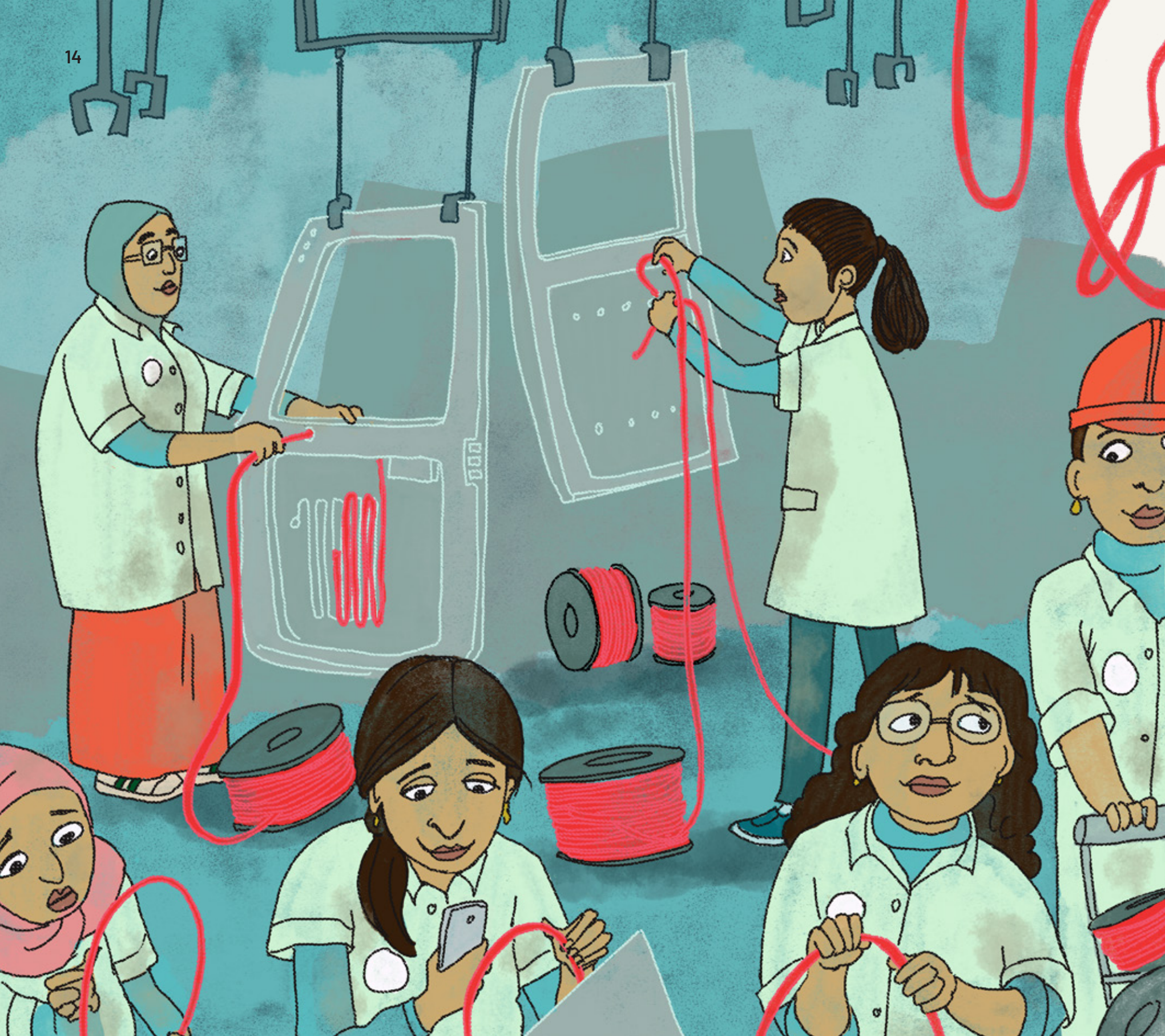
Børn i Tunesien har lange dage i skolen. Til gengæld har de en meget lang sommerferie. De har også to ugers forårsferie. På billedet ser pigerne hinanden for første gang efter den ferie. De går på en stor skole inde i hovedstaden Tunis.

Lektier for hver dag:

I Tunesien går børnene i skole til klokken fem om eftermiddagen. Bagefter skal de lave lektier derhjemme. Pigen her går ikke i skole endnu. Men hun kan godt lide at være med, når hendes brødre laver lektier.

Naim er lige ved at græde. Er der **ikke mere arbejde** til far? Overleve? Bliver de så fattige, at de må flytte?

"Flytte? Jeg flytter aldrig fra **Makthar!**" siger Naims mor meget højt. "Og jeg tager aldrig den mobil fra Naim. Så vil jeg hellere tage arbejde på fabrikken, ligesom mine søstre har gjort."

"Fabrikken?" siger far og ser bekymret ud.

Naim kender godt den fabrik. Den ligger i en by langt væk. Der er flere af hans skolekammerater og fætre og kusiner, der næsten aldrig ser deres mor, fordi de tager af sted med bussen og er væk i mange dage, når de arbejder der. Det må ikke ske.

Naim kan høre far gå frem og tilbage. Det gør han altid, når han tænker.

"Jeg kan også sy," siger mor højt. "Jeg kan hjælpe bedstemor med at sy og reparere tøj for folk. Vi kunne få mange kunder, hvis vi var to."

Far ryster på hovedet. "Sy? Skulle vi så købe endnu en symaskine? Hvordan vil du få penge til den?"

Naim vil ikke høre mere. Det lyder jo helt umuligt. Han lister op på sit værelse og lukker forsigtigt døren og gemmer sin mobil under madrassen. Han ved godt, at han snart skal af med den. Han vil bare gerne beholde den lidt endnu. Tænke på, at det er hans helt egen mobil.

Naim sidder på sengen. Han er ked af det og kan ikke sove. Pludselig kommer der lidt lys igennem døren. Mor stikker hovedet ind.

"Naim? Sover du?" spørger hun stille. Han svarer ikke.

"Så du hørte, at vi diskuterede?" spørger hun.

"Ja. Og jeg giver bare den mobil tilbage til bedstemor. Det er fint," siger han med en stor klump i halsen. Han mærker også den første tåre pible ned over kinden.

Ikke mere arbejde

Engang blev mad, tøj, tæpper og meget andet lavet ude i de små byer. Nu bliver det meste lavet på store fabrikker – eller i andre lande. Der kommer heller ikke så mange turister til Tunesien nu. Derfor kan rigtig mange folk i Tunesien ikke finde et arbejde. Så tjener de ingen penge. Det er værst ude på landet.

Makthar

Makthar er en lille by, der ligger oppe på et bjerg midt ude på landet i Tunesien. Der er ret grønt og en flot natur. Her dyrker de mange kirsebær og oliven. De har også mange får og køer. Men folk i Makthar tjener ikke længere så meget på de ting. Derfor er det blevet en ret fattig by.

"Nej, nu skal du høre," siger mor. "Vi har aftalt, at du skal beholde gaven." Naim sætter sig op.

"Men ... skal du så arbejde på fabrikken?" siger han forskrækket.

"Nej, nej. Du ved, at bedstemor lige har solgt en fin kjole. Hun gav dig den mobil, og hun vil gerne hjælpe os med at betale for, at du også kan bruge den. Jeg kan så hjælpe hende lidt med at sy noget mere."

"Tak, mor," siger Naim og giver hende et kæmpe kram.

"Og nu kan jeg godt sove," siger han så og lægger sig ned. Faktisk kan han ikke vente med at falde i søvn. For så går tiden hurtigere. Og i morgen skal han meget tidligt op og filme katte.

Fest på den lille skole:

Det er sidste skoledag før forårsferien. Denne på skolen holder de fest. De fleste børn har taget national-dragter på. Eleverne har lavet en forestilling med musik og dans. Forældrene og folk fra byen kommer og ser på.

Spejderne i Tunesien:

I Danmark er der mange børn, som går til spejder. Det er der også i Tunesien. Spejderne i Tunesien mødes og laver masser af ting sammen. Drengene her er på tur til den store moské i byen Kairouan. Den er meget gammel.

Kedelige katte

Det er lørdag morgen. Skolens forårsferie er begyndt. Naim skynder sig ud, så snart hans far er taget af sted på arbejde. Han ved, hvor han finder byens vilde katte. De plejer altid at hænge ud i nærheden af slagterens butik og alle andre steder i byen, hvor der dufter af krydderier, **grillet lammekød** og kylling.

Men de katte, Naim møder her til morgen, er virkelig dovne. De ligger bare og slænger sig med halvt lukkede øjne. De ser ud, som om de har været sent oppe og sover meget længe, ligesom hans søster Nadia derhjemme, når hun har fri. Ingen af dem leger, ingen af dem tigger mad ved caféen, ingen af dem slås om et stykke kød eller noget andet mad.

Naim kigger længe på to katte, der sidder ved siden af en skraldespand, og en anden, der ligger på taget af en gammel bil.

Hov, katten på bilen bevæger sig. Naim tænder hurtigt for kameraet og trykker på 'video'. Katten skyder ryg og sætter sig op og slikker sin pote. Måske falder den ned lige om lidt? Så kunne det blive en sjov film. Kameraet kører. Katten bliver bare ved med at vaske sig. Tiden går. Den flytter sig ikke en centimeter. Naim samler en gammel dåse op og kaster den hen bag bilen, så det skramler højt. Katten stirrer bare på ham og begynder så at vaske den anden pote.

"Hvor er du kedelig," siger Naim stille og slukker for filmen. Han skal lige til at gå hjem igen, men får pludselig en ny idé. Han vil se, om der ikke

er katte, der laver noget sjovt ude ved de **romerske ruiner**, der ligger lige uden for byen.

Der er helt stille ude ved ruinerne. Der dufter ikke spor af mad, kun af de gule og hvide blomster, der vokser hen over de gamle sten.

Mens Naim leder efter katte, prøver han at forestille sig, hvordan der har set ud, dengang for over tusind år siden, da romerne boede der.

Romerske ruiner

I oldtiden bestemte romerne i mange lande. I alle landene rundt om Middelhavet og helt op til England. De bestemte også i Tunesien. De var meget glade for den del af landet, hvor Makthar ligger. Her dyrkede romerne masser af oliven, vin og citroner. De byggede også flotte byer og fæstninger. Man kan se rester af de bygninger overalt. Det hedder ruiner.

Grillet lammekød

Tuneserne er rigtig glade for lammekød. Ikke mindst ude på landet, hvor der er mange får. Man kan få det i næsten enhver by i små caféer og i boder på markedet. Her bliver det ofte grillet, og så spiser man det med brød til og en stærk chili-sovs, der hedder harissa.

Romernes længste vand-vej:

Romerne byggede den for 2.000 år siden. Det hedder en akvædukt, og den førte vand fra bjergene ind til Tunis. Den fungerer som en skrå bro, og vandet løb oppe på toppen. Denne akvædukt var 132 kilometer lang. Det er den længste, romerne byggede.

Det flotte amfi-teater:

Har du hørt om Colosseum i Rom? Det er et amfi-teater. Det er lige som et meget stort cirkus. Folk sad hele vejen rundt om scenen. Amfi-teateret her på billedet ligger i Tunesien. Her var plads til 35.000 mennesker. Det er næsten lige så mange, som der er plads til i Parken i København.

Det har sikkert været flot. Fyldt med soldater, **gladiatorer og slaver**, der skulle slås mod vilde dyr eller mod hinanden i amfiteateret. Det er vildt at tænke på, synes Naim. Nu ser det hele ud, som om der har været jordskælv, eller som om et kæmpe monster har kastet det hele rundt.

Han finder én kat, der ligger og soler sig på en mur, men den løber væk, før han får tændt sit kamera.

”Det er nok alligevel nemmere at filme mennesker,” siger han til sig selv og sætter sig op ad en søjle for at hvile sig lidt og se de kedelige kattefilm, han har lavet.

Han har lige sat den første film i gang, da han hører stemmer bag sig. En af dem kender han. Det er hans søster, Nadias. Hun er ved ruinerne med sine venner. Naim har glemt alt om, at det er her, de holder til, når de ikke er henne i klubben. Han fumler med mobilen for at gemme den væk, men er ikke hurtig nok. Den kedelige kattefilm kører videre i hans hånd.

”Hej, hvad laver du her?” siger Nadia. Han kan mærke, at hun står lige bag ham.

”Ikke noget,” siger Naim og prøver at smutte sin mobil i lommen. Men det er for sent. Hun snapper den hurtigt ud af hånden på ham.

”Har du filmet noget fedt?” spørger hun. ”Må vi ikke se?”

Naim har ikke noget valg, for filmen kører jo. Nadia og hendes venner ser på katten, der vasker sig. Kattene ved skraldespanden og katten på en bil. De griner.

”De er altså lidt kedelige, Naim,” siger Nadia, da han vender sig for at flå mobilen ud af hånden på hende. Han kan mærke varmen i sine kinder. De kan se, han er flov.

Klubben

En del byer i Tunesien har en klub for børn og unge. Det er normalt det eneste sted, man kan lave noget sjovt efter skole. I klubben kan man gå til forskellige ting – f.eks. dans, musik og fodbold. Nogle få steder kan man nu også lære at lave radio og film med nyheder fra sin by.

Journalist

En journalist skal fortælle alle os andre om, hvad der sker. Det kan være i avisen, i radioen, på tv eller på nettet. Så kan alle danne sig en mening om, hvad der foregår. Derfor er det rigtig vigtigt, at journalisten taler sandt og undersøger tingene grundigt. Det er også vigtigt, at politiet og alle, der bestemmer, giver journalisten lov til at fortælle frit.

”Du skulle hellere komme hen i **klubben** og være **journalist** og lave film om vigtige ting,” fortsætter Nadia. ”Nå nej, du er for lille.”

Naim ved ikke helt, hvad en journalist er. Han ved heller ikke, hvad Nadia mener med vigtige ting. Han ved bare, at han er vred. Han er så vred på Nadia, at han rejser sig meget hurtigt og sparker hårdt til nogle sten og løber endnu længere ud i ruinerne, uden at se sig tilbage.

Børnenes egen radio-kanal:

I nogle byer i Tunesien har de en klub for børn og unge. Her i denne klub har de en radio-kanal. De laver radio til hele deres by. De unge journalister stiller spørgsmål til børnene. Drengene her fortæller om, hvordan byen kunne blive bedre for børn at bo i.

Danse-opvisning i klubben:

I klubben er der også andre aktiviteter for børn og unge. De kan lære at lave video. De kan også spille basketball og fodbold. De unge her har øvet sig på en danseopvisning. De viser forestillingen for de andre i klubben.

Gladiatører og slaver

Romerne brugte masser af slaver til at bygge alle deres store byer og templer og havne og veje. Og til at gøre rent og lave mad. Nogle af slaverne satte de til at kæmpe mod hinanden og mod vilde dyr. Det var lidt lige som cirkus. De slaver, der var bedst, fik lov at kæmpe mange gange. De hed gladiatører.

KAPITEL 4

En vigtig historie?

Naim standser forpustet og spærrer øjnene op. Hvad var det, han lige så? Var det en dreng på cykel? Her ude i ruinerne?

Han skynder sig hen til en halv mur og bukker sig og går ned i knæ, til han kommer til en åbning mellem de store sten i muren, hvor han kan kigge ud.

Ja, det er en dreng på en cykel. En meget **gammel, lyseblå cykel**, rusten, fyldt med klistermærker og et lidt skævt forhjul.

Det er en dreng, Naim aldrig har set før. Måske er det her noget vigtigt? Det virker i hvert fald ikke som problemer, man kan komme i fængsel for, sådan som bedstemor fortalte.

Naim sniger sig videre hen bag en mur og begynder at filme drengen på cyklen. Han ved godt, han ikke må, for han har jo ikke spurgt. Men han tør slet ikke gå hen til ham.

Cykeldrengen er vildt dygtig og kan mange tricks. Naim filmer, når han prøver at hoppe store hop fra en mur ned til jorden.

Hyggetid med puslespil:

Pigen her bor sammen med sin mormor og morfar. Pigen kan godt lide at lægge puslespil. Derfor har mormoren købt et samle-sæt til hende. Hun skal bygge en borg. Alle murene er lavet af puslespils-brikker.

Låner mormors mobiltelefon:

Har du en mobil-telefon? I Tunesien er der flere børn end i Danmark, der ikke har deres egen mobil-telefon. Særligt i de små klasser. Men næsten alle de voksne har en. Drengen her låner sin mormors mobil-telefon en gang imellem til at spille på.

Han filmer også, når drengen prøver at køre sidelæns ned ad den gamle, brede trappe. Når han prøver at stå stille på samme plet på jorden på det lidt skæve forhjul. Eller når han prøver at vende cyklen i luften.

Nogle gange lykkes hans tricks, nogle gange går det galt, og drengen falder på halen, så Naim ikke kan lade være med at fnise, og filmen ryster.

Når cykel-drengen kører et andet sted hen, følger Naim efter, stille som en ninja, og filmer det hele.

Naim har så travlt med at finde gode steder at filme, at han kommer til at træde på nogle løse sten, der skrider under ham. Drengen kigger op i hans retning. Han har hørt det. Har han også set Naim?

Naim slukker for kameraet og skynder sig hen bag en lidt højere mur, som han følger, til han finder et godt sted at gemme sig. Han venter lidt og lytter. Nej, der er vist ikke nogen efter ham. Han rejser sig og kigger rundt. Så får han øje på drengen, der er på vej ind mod byen. Han kan ånde lettet op. Han er ikke blevet opdaget.

Klokken er blevet mange. Naim skal også selv se at komme hjem.

Han sætter sig op ad muren og ser på filmene. Han synes, de er fede. Han spiller dem langsomt og hurtigt. Forestiller sig, at der er musik på. Og sjove lyde. Han beslutter sig for, at han må finde cykeldrengen igen.

Måske tør han spørge ham, om han må filme, når han cykler. Så kan han lave de fedeste, sjoveste film med en, der prøver at lave seje, sjove tricks på en meget gammel cykel.

Drengene spiller boule:

Drengene her mødes om søndagen for at have det sjovt. De spiller et spil, der hedder boule. Nogle kalder også spillet for petanque. Har du prøvet at spille det? Man vinder, hvis ens metalkugle kommer nærmest en lille træ-kugle.

Huller i vejen:

I det meste af Tunesien er det kun få børn, der kan gå til noget i fritiden. I stedet mødes de ude på gaden, hvor de leger tag-fat eller spiller bold. Pigen her løber rundt på rulle-skøjter. Men der er mange huller i vejen, så det er ikke så nemt.

Ulykken

Allerede næste morgen står Naim igen ved ruinerne.

Selv om det er forår, er det en kold dag her oppe på bjerget, hvor Makthar ligger. Han har heldigvis taget en varm jakke på og har fundet et godt sted, hvor han står i læ og kan se alle, der kommer fra byen. I sin rygsæk har han en flaske vand og noget af mors brød med **harissa**, så han kan blive her hele dagen, hvis han vil. Han skal bare finde drengen med cyklen igen. Fortælle ham, at han synes, at han er superdygtig. Og spørge ham, om han må filme, når han laver tricks.

Der går kun ti minutter, før han ser en dreng med en vest nærme sig fra byen. Han kan kende ham fra i går. Det er cykeldrengen. Naim jubler indeni.

Men det går ikke helt som planlagt. Drengen med cyklen er ikke engang nået helt hen til ruinerne, før han pludselig standser op, kigger sig omkring og vender rundt. Måske har han glemt noget? Måske synes han også, det er lidt koldt? Måske har han set Naim og gider ikke snakke?

Kom og køb billige skåle!

I de fleste byer i Tunesien er der marked en gang om ugen. Her kan man købe mad, tøj, legetøj og en masse andet. Manden her sælger tallerkener, kopper og skåle. Han har bundet en mikrofon fast om halsen. 'Kom og køb billige skåle', siger han.

Ko-hoveder hos slagteren:

Tuneserne er muslimer. Derfor spiser de ikke gris. Til gengæld spiser de gedekød, lammekød, kylling og oksekød. De fleste køber kødet hos slagteren. Mange slagtere hænger ko-hoveder op som udstilling.

Harissa

Harissa er en vildt stærk chili-sovs, som tuneserne elsker. De dypper deres brød i harissa, og de spiser den sammen med shawarma og kylling – og med den lækre gryde-ret cous-cous. Der er mange gode krydderier i harissa. Ikke kun chili. Derfor kan harissa smage på mange måder.

Det giver ham kræfter til at fortsætte. "Stop nu!" siger han forpustet, selv om han godt ved, at drengen stadig er for langt væk til at høre ham.

Han har slet ikke tid til at kigge på skærmen for at se, om kameraet fanger drengen på cyklen. Måske filmer han bare himlen lige nu. Måske filmer han gaden og alle de små sten. Men det er lige meget. Cykeldrengen må ikke slippe fra ham.

Naim ser, at drengen smutter ned ad en anden gade og kører hen mod et hjørne. Han løber hurtigt efter, og han er lige ved at indhente ham. Naim vinker. "Hey, vent!" råber han.

Men cykeldrengen hører ingenting. For bag ved ham kommer en gammel, mørk bil med meget høj musik buldrende ud ad vinduerne.

Bilen kører for alt hurtigt, synes Naim. Den blinker, den skal dreje. Cykeldrengen skal ligeud.

Naim råber "NEEJJJ! PAS PÅ!" Men det er der heller ingen, der hører. For pludselig overdøves alt af en forfærdelig lyd af en dreng, der råber meget højt, og en gammel cykel, der går i stykker.

Naim kigger forskrækket på sin mobil, som han stadig holder ud i strakt arm. Videoen kører. Han har filmet det hele. Og lige nu kan han også se, at han filmer ansigtet i bilen, da den drejer. Det ser ud, som om manden kigger lige ind i kameraet. Han sender Naim et truende tegn med sine øjne, mens han svinger rundt og fortsætter hurtigt ned ad gaden.

Naim ryster over det hele. Han putter mobilen i lommen og skynder sig hen til hjørnet for at hjælpe drengen med cyklen. Han ser sig ikke så godt for og er selv lige ved at blive kørt ned. Men han tænker kun på én ting:

Er der sket noget med cykeldrengen?

Børnene hjælper til:

Børn i Tunesien arbejder ikke for at tjene penge til familien. Det er forbudt. Men de må gerne hjælpe til, når de har fri fra skole. Drengen her kan godt lide at hjælpe sin far. Han er cykel-smed i den by, som hedder Kairouan.

Tjener penge på affald:

I de fleste byer i Tunesien er affald et stort problem. De har for få skralde-biler til at komme og hente affaldet. Derfor lever mange mennesker af at samle affald. De sorterer skraldet. Bagefter kan de sælge metaldåser og plastik-flasker.

NEJ

27
♪
♪
♪

Naim er bange

Naim sætter sig på hug ved siden af cykeldrengen, der siger, at han har meget ondt. Han peger først ned på sin arm og bagefter på sin pande, der bløder. Bagefter peger han på sin cykel, der har tabt forhjulet og er blevet lidt skæv. Den vil helt sikkert aldrig kunne køre igen.

En mand, som arbejder i nærheden, kommer og hjælper Naim med at få cykeldrengen væk fra vejen.

“Hvad hedder du?” spørger manden cykeldrengen. “Skal jeg ringe efter din far eller mor?”

“Jeg hedder Sami,” siger drengen. “Min far er henne ved **Souk'en** og sælger oliven. Han har ingen telefon.” Han peger. Og manden løber af sted.

Naim vil gerne sige noget til Sami. Spørge ham, hvor han bor og sådan noget. Men nu kommer en dame hen til ham.

Sami fortæller hende, hvad der skete.

“Så du bilens nummerplade?” spørger hun Naim.

Naim ryster på hovedet. Nej, han så ikke nummerpladen. Men han tør ikke fortælle, at han måske har det hele på film. Den film, som bedstemor helt sikkert ville kalde ‘problemer’. Manden i bilen truede ham endda med det der onde blik fra øjnene.

Tænk, hvis manden lige nu holder øje med ham et sted. Tænk, hvis han kunne finde på at tage hans mobil. Eller melde ham til politiet, som

bedstemor sagde. Naim er meget bange og helt stille. Han har også fået ondt i maven af alle de dumme tanker.

Kvinden siger, at det nok vil blive svært for politiet at finde manden med bilen.

Nu kommer Samis far. Han hjælper Sami op at stå. Naim kan se, at han er bekymret. “Vi må en tur hen til lægen,” siger han og tørrer blod fra Samis kind.

“Tak fordi du kom hen og hjalp mig,” siger Sami til Naim. “Måske vil du komme og besøge mig i morgen, så vi kan snakke?”

Naim nikker og får Samis adresse. Han er meget glad, da han går hjem. Men samtidig også meget bange.

Souk'en

En souk er et stort marked, hvor man kan købe alt fra grøntsager, frugt, slik og nødder til brugte sko, levende kyllinger, køkken-ting, tæpper og dimser af alle slags. I de små byer på landet er der sådan et marked én gang om ugen. I Makthar, hvor Naim bor, fylder souk'en næsten hele byen hver mandag.

Tunesiske oliven:

I Tunesien har de dyrket oliven i over 2.000 år. De spiser selv masser af oliven, og de sælger dem til andre lande. De laver også lækker olie ud af oliven, som man bruger til mad. Oliven er det, man kalder en sten-frugt – ligesom en blomme eller et kirsebær.

Så er der couscous:

Måske bliver du en dag inviteret hjem til en tunesisk familie. Så kan du være næsten sikker på, at du får couscous til middag. Couscous er nogle små gryn, der er lavet af hvede. Dem spiser man med sovs, kød, grøntsager og krydderier.

For nu, hvor han er alene, ser han den samme, mørke bil alle vegne. Han sniger sig langs husmurene og ser sig for ved alle gadehjørner. Hele tiden holder han meget fast på mobilen nede i lommen.

Naim får en rigtig dum nat.

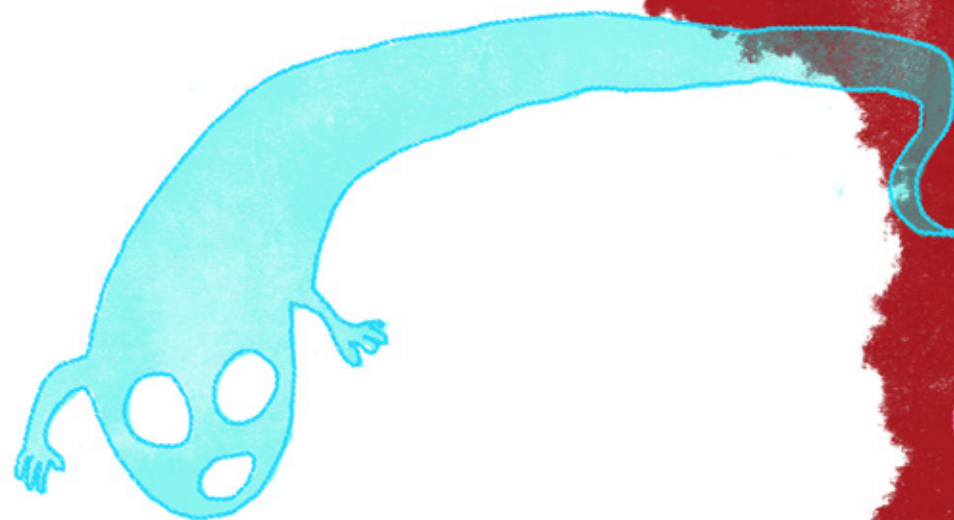
Han tør slet ikke kigge på filmen. Han har bare skyndt sig at gemme mobilen under sin madras. Han tænker skræmmende tanker.

På madrassen ved siden af ham sover hans søster tungt. Skal han vække hende og spørge hende, hvad han skal gøre? Nej, det tør han ikke. Hun vil bare sladre til mor og far. Og til sine venner fra klubben.

Naim lukker øjnene. Måske skulle han slette filmen? Nej, det vil han ikke. Hvis der er noget på den film, der kan hjælpe Sami, er det vigtigt, og så er han nødt til at beholde den lidt endnu. Måske går det hele over af sig selv om et par dage. Måske finder nogen manden i bilen på en eller anden måde. Måske ender det hele godt. Også med Samis arm og hoved. Måske kan han også få en ny cykel af sin far?

Da Naim endelig falder i søvn, har han mareridt.

Han drømmer, at han bliver jaget rundt i ruinerne af onde ånder og romerske soldater på de vildeste cykler. Han kalder på hjælp. Hans bedstemor kigger frem bag en af søjlerne, men hun griner bare højt og siger, at det er hans egen skyld. Han sætter i løb igen og kommer forbi en sort bil. Der er en masse katte i. De peger på ham og ser onde ud og hvæser. De hvæser og hvæser, men det lyder mere som en ringtone. Pludselig hører han også Nadia råbe til ham. Naim holder sig ørerne og skriger "Nej, nej!"

"Naim, du drømmer. Hvor er din mobil?" råber Nadia meget, meget højt.

"Åh nej, min mobil," råber han.

"Så slap dog af. Hvordan er det, du kører rundt med dine arme? Hvor er din mobil?" råber Nadia igen. "Den bliver ved med at ringe."

Naim vågner rigtigt op og er badet i sved. Hans søster sidder på knæ ved siden af sengen og roder efter hans mobil under madrassen. Den ringer.

"Din klovn, Naim, hvorfor har du sat den på alarm midt om natten," siger hun.

"Undskyld!" siger han og snupper den ud af hånden på hende og slukker for lyden.

"Men hvorfor har du gemt den under madrassen?"

Naim har lyst til at fortælle hende, at det er, fordi den gemmer på en farlig film med problemer.

Men han vender sig bare om og kigger ind i mørket.

Alle drikker mynte-te:

I Tunesien og i resten af Nordafrika drikker de masser af mynte-te af små glas. Er du gæst hos nogen, får du et glas mynte-te. Der er grønne mynte-blade i. Der er også sukker i. Teen smager også godt med lidt mandler i.

Søde sager:

Mange tunesere er vilde med arabiske kager. De kan se ud på mange forskellige måder. De laves af mel, olie, sirup, nødder og tørret frugt. En stor æske af dem her koster mindre end 10 kroner.

Et vigtigt spor

Sami har fået bandage om armen og hovedet. "Det er heldigvis ikke slemt," siger han.

Det er næste dag, og Naim er nået ud til huset i den anden ende af byen, hvor Sami bor med sin far.

"Det er værre med cyklen. Jeg fik den af min fætter, da jeg blev otte år. Han havde fundet den på en mark i en masse affald. Jeg har kørt på den hver dag siden. Den kan nok ikke laves. Og vi kan ikke bare købe en ny."

Naim ved godt, at det er værre med cyklen. Han så den ligge totalt smadret ved siden af døren, da han kom. Og han kan også godt se på huset, at Sami og hans far er **meget fattige**. De har helt sikkert ikke råd til en ny cykel.

"Hvordan vil du nu komme i skole?" spørger han forsigtigt, efter at de har siddet tavse lidt.

"Jeg går ikke så meget i skole," siger Sami.

"Nå?" siger Naim forbavset. "Hvorfor ikke? Hvor gammel er du?"

Sami griner. "Jeg er 11 år, men jeg kommer ikke så ofte i skole alligevel. Prøverne er for svære for mig, og vi har ikke råd til **ekstra timer**."

"Nå?" Naim ved slet ikke, hvad han skal sige. "Hvad laver du så?"

Meget fattige

Sami er alene med sin far. Og hans far tjener kun ganske lidt på at sælge oliven i en lille bod. De har ikke penge til at købe andet end lige den mad, de skal spise. Derfor er tunesiske drenge som Sami ofte nødt til at gå ud af skolen tidligt for at hjælpe til og tjene penge.

Ekstra timer

Skolen i Tunesien kan være svær. Efter 5. klasse er der ofte prøver hvert år. Prøverne afgør, om børnene kan få lov til at komme op i næste klasse. Forældre, som har penge, betaler ekstra timer til deres børn efter skoletid. Men de fattige har ikke den mulighed.

Flotte mønstre:

Tunesien er kendt for fliser og fader og andre ting med flotte mønstre på. Her på værkstedet er maleren i gang med at male mønstre på et fad. Først tegner han mønstret. Bagefter maler han oven på stregerne.

Hatten hedder en fez:

Den gamle bydel i tunesiske byer hedder medinaen. I Tunis kan du besøge hatte-magernes gade. Hatten her kaldes en fez. Den kan have en sort kvast på toppen. Nogle får et smykke syet på. Det er mest mænd, der går med sådan en hat – og mest til fest.

Sami fortæller, at han ofte hjælper sin far med at køre oliven til souk'en i den gamle kærre og stille boden op. Og så cykler han, så snart han har fri.

"Vi har heller ikke så mange penge," siger Naim. "Min mor skal vist til at sy."

"Min mor var også god til at sy, men hun døde, fordi hun blev meget syg," siger Sami. Han har været alene med sin far, siden han var otte.

De to drenge snakker længe. Naim fortæller Sami, at han synes, at han er den bedste i byen til cykel-tricks, og at han selv godt kunne tænke sig at lære det, så de kunne lave cykel-film sammen i ruinerne. Så kunne han også hjælpe Sami med lektierne.

Sami nikker glad. Men pludselig kigger de to drenge på hinanden. De har jo ingen cykel.

"Vi må nok finde på noget andet," siger de i munden på hinanden.

Og selv om alt er så sørgeligt, kan de ikke lade være med at grine.

Naim standser op, da han går forbi den smadrede cykel på vej hjem. Han var lige så glad for, at han har fået sådan en god ven, at han faktisk havde glemt alt om den farlige film og ulykken.

Men nu kommer han til at tænke på manden i bilen igen. For på Samis cykel med det løse hjul er der nogle lange skrammer, som helt sikkert stammer fra ulykken. Og oven i dem er der en masse små stykker af

mørk maling. Naim kigger nervøst rundt. Tør han fotografere malingen på cyklen? Han skal lige til at tage sin mobil op af lommen, men fortryder hurtigt.

Nej, det går ikke. Tænk nu hvis ...

Han må hellere skynde sig hjem.

De væver tæpperne selv:

I Tunesien har de altid været dygtige til at væve tæpper. I dag bliver mange tæpper lavet på fabrikker med maskiner. Men der er stadig mange små værksteder, hvor de selv væver flotte tæpper, der kan holde meget længe.

Flot fletværk:

De har en særlig slags græs i Tunesien, der hedder Esparto eller Halfa. Græsset er meget langt og stærkt. Derfor kan de bruge det til at flette med. De fletter flotte tæpper, kurve og tasker. Nogle gange bruger de blade fra daddel-palmer.

Nadia finder den farlige film

Naim er på vej ud fra badet, da han hører et råb inde fra værelset. Det er Nadia. Åh, nej, tænker han – hun har sikkert fundet filmen. Han skynder sig ud på gangen og er lige ved at ramle sammen med sin mor, som kommer fra stuen.

”Hvad sker der?” spørger mor.

”Det var bare ... en enorm edderkop,” siger Nadia. ”Den kan Naim tage sig af,” siger hun og trækker ham ind på værelset og lukker døren.

”Naim, du har filmet et trafikuheld,” siger hun, da de igen er alene.

Han nikker. Hun havde selvfølgelig fundet filmen. Nu bliver han vist nødt til at fortælle hende hele historien.

”Har du ikke givet den til **politiet**?” spørger hun, da han har fortalt alt om Sami og hans cykel og den uhyggelige mand i bilen.

”Nej,” siger han stille. ”Jeg tør ikke.”

”Hvad? Hvorfor tør du ikke?”

”Jeg er bange for manden i bilen. Han så mig.”

”Hør her, hvis du viser mig filmen, er du ikke alene. Og hvis vi viser den til alle i klubben, så er vi rigtig mange, der har set det. Så er han pludselig ikke så farlig mere.”

”Men bedstemor siger også, at ... at det er farligt at filme mennesker, man ikke har spurgt. Og at man ikke må filme problemer.”

Politiet

Indtil for 10 år siden var Tunesien et diktatur. Præsidenten bestemte alt i landet. Dengang var politiet meget skrappe. De skulle sørge for, at tuneserne overholdt alle præsidentens regler. Nu er mange tunesere stadig lidt nervøse, når de skal tale med politiet.

”Bedstemor?”

”Ja, bedstemor.”

”Det siger hun nok, fordi hun har været ung engang, hvor man ikke måtte sige eller fortælle noget som helst.”

”Nå?”

Storke på vinter-ferie:

Når det er vinter, flyver de store, hvide storke ned til Nord-afrika, fordi der er varmere. Der er mange af dem i Tunesien. Storkene kan godt lide at bygge rede oppe på toppen af en el-mast. Toppen af masterne er lavet, så de er gode at bygge rede på.

Ørken-ræven lytter og lytter:

Kun meget få dyr kan leve ude i den hede Sahara-ørken. Et af dem er ørken-ræven. Den hedder en fennek. Den er ganske lille, men har meget store ører. Den bruger ørerne til at lytte sig frem til dyr, den kan spise. Den spiser mus, fugle, firben og græshopper.

"I dag må vi godt fortælle om problemer. Det er jo netop det, vi gør, når vi laver radio i klubben. Vi fortæller om ting, som vi synes, skal laves om i byen. Som rigtige journalister."

"Vigtige historier?" siger Naim.

"Ja. Vi har lige fortalt en historie om, hvorfor det kun er piger, der skal bruge **uniformer i skolen**."

"Det er da også lidt mærkeligt," siger Naim. Han synes pludselig, at hans søster er ret sej.

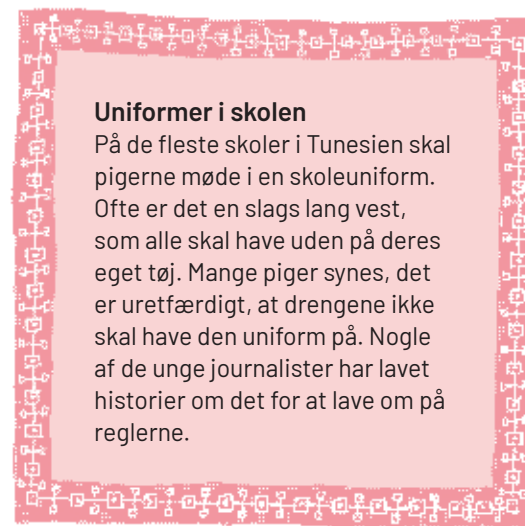
"Og så har vi lavet noget om biler, der kører hurtigt i byen, og om hullerne i vejkanterne, der gør det svært for både børn og voksne at cykle rundt. Der sker mange uheld."

"Ligesom Samis?"

"Ja, ligesom Samis. Så skal vi ikke se den film færdig?"

For første gang ser Naim filmen helt igennem. Den ryster. Den ryster så meget, fordi Naim løb og ikke kunne holde sine hænder stille. De kan se, at bilen er mørk. Mandens ansigt er meget utydeligt. Nummerpladen kan man slet ikke se. Man kan til gengæld høre musikken fra bilen og lyden af cyklen, der bliver ramt. Og Sami, der skriger, så det gør ondt på Naim.

"Det kan politiet ikke bruge til så meget," siger Nadia. "Kan du ikke huske, om du så nummerpladen, da han drejede?"

Uniformer i skolen

På de fleste skoler i Tunesien skal pigerne møde i en skoleuniform. Ofte er det en slags lang vest, som alle skal have uden på deres eget tøj. Mange piger synes, det er uretfærdigt, at drengene ikke skal have den uniform på. Nogle af de unge journalister har lavet historier om det for at lave om på reglerne.

Den skrappe krabbe:

Det her er en blå-krabbe, og den kan spise alt muligt. Før ødelagde blå-krabberne i Tunesien både fiskernes net og fiskene i nettet. I dag fanger fiskerne krabberne og tjener penge på dem. Krabberne hører slet ikke til i Tunesien. De kommer fra Amerika. De store skibe har haft krabberne med ved et uheld.

Flotte både i træ:

De fleste fiskere i Tunesien bruger stadig både, der er lavet helt af træ. Når bådene bliver for slidte, skal de hen på det lille værft. Et værft er et væksted, hvor de kan reparere både. De bygger også helt nye træ-både på værftet.

NEEEJ!

AVI!

BANG

BANG!

HVIIN

"Nej, det gjorde jeg ikke," siger Naim. Han kiggede jo kun efter Sami.

"Kan du huske, hvad det var for et bilmærke?"

Han ryster på hovedet. "Det var en gammel bil."

"Men ..." siger han så og tager mod til sig. "Jeg så faktisk noget maling på Samis cykel. Så der må være en stor ridse et sted på bilen ... ikke?"

Nadia nikker og lyser op.

"Godt, Naim, nu er du en rigtig journalist. Og ved du hvad? Du skal møde mine venner i morgen. Du er jo **øjenvidne** til det hele. Tag Sami med hen til klubben!"

Sagde hun virkelig det? En rigtig journalist?

Bare det nu ikke kommer til at give problemer...

Øjenvidne

At være øjenvidne betyder, at man har set noget ske med sine egne øjne. Politiet bruger for eksempel øjenvidner for at finde ud af, hvem der var skyld i hvad, når der er sket en ulykke. Naim er øjenvidne til ulykken med den mørke bil, men han tør ikke sige noget, for han er bange for manden i bilen.

Badeferie i Tunesien:

Mange danskere kender Tunesien som et land, hvor man kan tage hen på ferie. Om sommeren er der altid meget varmt i Tunesien. Man kan ligge på stranden og bade i Middelhavet. Der er også små byer langs kysten, som man kan besøge.

Spændende gamle ting:

Mange turister vil også gerne opleve Tunesiens spændende historie. Man kan se de gamle romerske ruiner. Man kan også besøge hovedstaden Tunis. Manden her sælger roser til turisterne i den gamle bydel, som hedder medinaen.

På arbejde med journalisterne

Naim har aldrig følt sig så sej før, da han og Sami følges med Nadia og hendes venner ud for at lave historien til deres radio. Holdet fra klubben kommer med et **kamera på en stang** og en mikrofon. De går ud for at filme stedet, hvor Sami blev kørt ned. Bagefter går de hjem og filmer Samis cykel med det løse hjul og den sorte lak på stellet.

De går også hen til manden, der hjalp med at finde Samis far, og udspørger ham. Har han set noget?

”Jeg har set flere, der er blevet ramt af en bil lige der, hvor Sami blev ramt. Både børn og voksne,” siger han. ”Men jeg så desværre ikke nummerpladen denne gang.”

”Hvorfor tror du, de ulykker altid sker her?” spørger Nadia manden.

”Ja, I kan jo selv se, hvor hurtigt bilerne kører rundt om hjørnet, der er ingen skilte, så de tænker ikke på, at her også er cykler,” siger han.

Kamera på en stang

Man kan låne det udstyr, man skal bruge, når man går i journalist-klubben. Børnene i klubben skal bruge mikrofoner, når de laver radio. Når de laver TV, låner de også et kamera på en stang. TV og radio bliver sendt ud på nettet. De låner også en computer.

Den store ørken:

Sahara er en enorm ørken. Det er den største af de varme ørkener i hele verden. Lige her begynder Sahara i Tunesien. Der er bløde sandklitter, så langt øjet rækker. Sahara er så stor, at den også breder sig ind over mange andre lande.

En storm af sand:

Sandet i Sahara er helt fint. Ofte er der sand-storm i Sahara. Så er der sand og støv overalt. Når vinden er stærk nok, kan en smule af det fine sand fra Sahara blæse meget langt væk. Det kan faktisk nå hele vejen til Danmark.

”Og de der **huller i vejen**, gør det ikke bedre. Der er flest, der hvor cyklerne kører.” Manden peger ned mod et par kæmpe huller i kanten af vejen.

Bagefter tager de tilbage til klubben. Nu er det Samis tur til at blive interviewet. Han fortæller, hvad der skete, da han kom cyklende og fortæller dem om sin bandage på armen og hovedet.

Efter Sami er det Naims tur. Han så det lidt på afstand, siger han. Men han fik heller ikke fat i nummerpladen. Han har sommerfugle i maven, men han er stolt over, at han skal både på internettet og i radioen og er glad for, at han ikke er så bange for manden i bilen mere.

Til sidst taler Nadia selv ind i kameraet. Hun efterlyser en mørk bil, der har en skramme på højre side, efter at den har ramt cyklen.

Naim er meget stolt af sin søster, og da han følger Sami hjem, snakker de om, at det må være ret vildt at være næsten som en rigtig journalist, allerede når man er femten år.

Hele familien er samlet i stuen. Naim, Nadia, mor og far og bedstemor.

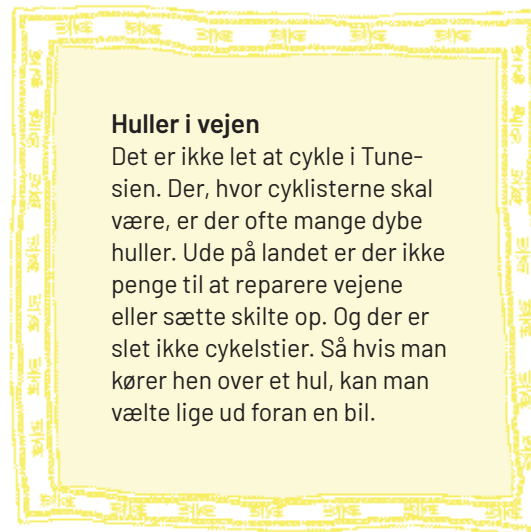
De lytter til historien i radioen. Bedstemor holder sig for ørerne.

”Det er ikke farligt, bedstemor,” siger Naim. ”Man må godt tale om problemerne,” siger han så og kigger stolt på Nadia.

”Men tænk nu, hvis politiet eller borgmesteren hører det,” siger bedstemor.

”Det vil da være skønt, hvis de hører det,” siger Nadia. ”For så kan det være, de gør noget ved det.”

Og så griner de alle sammen.

Huller i vejen

Det er ikke let at cykle i Tunesien. Der, hvor cyklisterne skal være, er der ofte mange dybe huller. Ude på landet er der ikke penge til at reparere vejene eller sætte skilte op. Og der er slet ikke cykelstier. Så hvis man kører hen over et hul, kan man vælte lige ud foran en bil.

Naim går alligevel igen nervøs i seng. Hvad vil der nu ske? Hvad nu, hvis ikke kun borgmesteren og politiet hører om ulykken. Hvad nu, hvis manden i bilen også hører det ... Og hvad nu, hvis han er en af dem, der tror på onde ånder i billeder eller ikke synes, at man har lov til at tale om alt? Måske er han blevet endnu mere vred på Naim nu, hvor Nadia og hendes venner har talt om ham i radioen og på internettet.

Finder de mon ham og hans bil, før han finder Naim?

De grønne oaser:

Nogle få steder i ørkenen er der vand nede i jorden. Det betyder, at der kan gro planter. Det hedder en oase. I oaserne i Tunesien er der tusinder af daddel-palmer og frugt-træer. Der er gravet kanaler for at få vandet til at løbe rundt i oasen.

Sjov i ørken-sandet:

Mange turister vil gerne opleve Sahara-ørkenen tæt på. Det er ikke så nemt bare at gå rundt i den store ørken. Men turisterne kan ride en tur på en kamel. Man kan også prøve en ATV-motorcykel. Den har fire hjul og er ret god til at køre i det fine sand.

Bilen kommer

Naim og Sami er på vej hen til klubben. De er meget spændte, for der er noget, Nadia og hendes venner gerne vil vise dem.

De snakker hele vejen. Sami fortæller, at han savner at køre på cykel, men at hans far ikke har råd til at købe en anden til ham.

”Heller ikke en gammel en?” spørger Naim.

Sami skal lige til at svare, men standser i stedet op og tager hårdt fat i Naims arm. ”Se lige der,” siger han og nikker ud mod vejen.

En mørk bil parkerer foran klubben. Naim ser manden, der står ud af bilen og åbner bagage-rummet. Han genkender straks både bilen og manden. Han snapper efter vejret og vender sig rundt. Han vil til at løbe væk i den anden retning. Men så husker han, at Sami ikke må løbe så hurtigt endnu med såret i sin pande.

”Vi kan gemme os inde i gyden,” siger han hurtigt og skal til at trække Sami med sig.

”Nej, vent,” siger Sami. ”Se lige bagage-rummet. Ligger der ikke et cykelhjul derinde?”

Pludselig er begge drenge ved at tabe både næse og mund. For nu kommer Nadia og hendes venner ud på gaden. De smiler pænt, da de går hen til manden med bilen. De hilser endda på ham, næsten som om det er en af deres gode venner.

Manden nikker til dem og kigger ned på jorden. Som om han er lidt flov. ”Hvad sker der?” siger Naim forbavset. ”Hvordan hænger det nu sammen?”

”Kom” siger Sami, lad os finde ud af det.

”Nej, jeg skal ikke hen til ham,” siger Naim bestemt.

De to drenge følger med på afstand, og de tror ikke deres egne øjne, da manden pludselig bøjer sig ind i bagage-rummet og trækker to flotte cykler ud og sætter dem på gaden.

”Han ringede til os, efter at vi havde efterlyst ham i radioen,” fortæller Nadia, da manden er kørt, og Naim og Sami endelig tør gå helt hen til klubben.

Der er mange moskéer:

Næsten alle mennesker i Tunesien er muslimer. Derfor er der også mange moskéer, og nogle af dem er meget gamle og flotte. De kan se ud på mange måder. Du kan kende en moské på det høje tårn. Det hedder en minaret. Ofte sidder der højtalere i toppen af den, som de bruger til at kalde folk ind til bøn.

Skal pigerne gå med tørklæde?

I Tunesien er der nogle piger og kvinder, som går med tørklæde på. Men der er også mange, som ikke vil gå med det. Før i tiden var det helt forbudt at gå med tørklæde i Tunesien. I dag kan pigerne og kvinderne selv bestemme.

“Mandens mor havde sagt til ham, at han skulle sige undskyld. Og at han skulle give dig en cykel, Sami. Og så tog han endda en ekstra cykel med.”

“Wow!” siger Sami. “Det er da en vild gave.”

Drengene kigger måbende på de to cykler.

“De er brugte. Men de ser altså rigtig fine ud,” siger hun og fortsætter: “Du må gerne låne den anden, Naim. Men vi vil også gerne bruge den her i klubben. Så kan Sami måske komme hen og lave lidt cykelskole. Vise, hvordan man laver nogle fede tricks.”

“Ja, og så bliver de der huller i vejen også repareret, og der bliver sat skilte op,” siger en af Nadias venner. “Det har borgmesteren selv sagt. Ham har vi nemlig også talt med.”

Naim og Sami bliver vist rundt i klubben. Og bagefter bliver de spurgt, om de vil hjælpe til næste dag, når de unge journalister skal ud for at lave en ny historie om, at der ligger for meget affald i gaderne.

De kigger glade på hinanden og nikker. Det vil de rigtig gerne.

“Måske kan I holde mikrofonen,” siger Nadia og giver en high five til dem begge. “En dag kan I også blive journalister her,” fortsætter hun.

“Men først skal Naim lige lære nogle tricks,” siger Sami.

“Ja, og så skal vi også lige filme dem,” siger Naim.

Da Naim og Sami kører en tur på de nye cykler, får de pludselig øje på en **kat**. Den sidder oven på en bænk og slår en anden kat, der sidder nedeunder, i hovedet. Men så får den nederste kat fat i halen på den øverste kat og bider til, så katten oven på bænken spjætter højt op i luften og falder ned.

Naim får filmet det hele. Uden at ryste på hænderne. Og da han kommer hjem den aften, viser han filmen til sin bedstemor.

Og hun griner så højt, at man kan se alle hendes tænder.

Katte

Tunesien er de vilde kattes land. Der er så mange katte, at du møder dem overalt. Især i de små byer, hvor der er madrester, de kan leve af. Tuneserne er glade for kattene, og hvis de finder en killing uden en mor, kan de godt finde på at tage den med hjem.

ANDROKLES' OG LØVEN

Denne historie om Androkles er 2000 år gammel. Den begynder i Nord-afrika. Måske netop i den samme by, som Naim fra historien 'En farlig film' bor i. Dengang var det de fine mænd fra Rom, der bestemte alt i Tunesien. De byggede store huse til sig selv. De byggede også veje og havne og templer. Og deres slaver skulle arbejde nat og dag.

Androkles var slave i et stort hus hos en fin romersk herre og hans kone.

Hele dagen lød det i hans ører:

"Androkles!"

"Androkles!!"

"Androoooo-kles!!!"

"Kom med vand til mit bad!"

"Giv mig mine fine tøfler på!"

"Jeg vil have vin og oliven!"

"Vask gulvet!"

"Vift over mig med et palme-blad!"

Når han endelig fik fri og gik hjem til sin mor, var det altid mørkt. Han kunne lige nå at spise og sove lidt. Så måtte han gå til det fine hus igen.

Konen i det fine hus var altid sulten. Hver nat listede hun ned for at æde. Hun åd og åd. Og en morgen var der ikke mere mad.

Hun råbte, så det kunne høres i hele huset: "Åh nej, det er slaven. Han har taget vores mad! Han har givet det hele til sin mor."

Hun ville ikke sige til sin mand, at al den gode mad lå i hendes egen mave.

"Soldater! Fang ham!" skreg hun.

Androkles måtte væk. Han løb, og han løb, alt han kunne. Soldaterne kom efter ham. Så han løb helt ud til bjergene.

Nu fik han øje på en hule.

Her kunne han gemme sig.

Han var udmattet, så han lagde sig på de bare sten for at sove.

Men han satte sig op igen med det samme. Han var ikke alene. Han snusede og lyttede. Der var en lugt af dyr og en sær lyd. Nu var der også en skygge lige bag ham.

"Åh nej, en løve!"

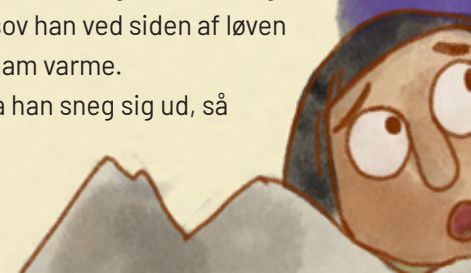
Hans hjerte hamrede, og han sprang op for at flygte.

Men løven så bare på ham.

"Vær ikke bange," var det, som om den sagde. Løven så faktisk ud, som om den var ked af det.

Nu viste løven ham sin pote. Androkles så, at der sad en kæmpe torn i. Han tog tornen ud og rensede såret. Og så sov han ved siden af løven hele natten. Den gav ham varme.

Men dagen efter, da han sneg sig ud, så soldaterne ham.

"Fang ham!" råbte de.

De bandt ham og tog ham med på et skib til Rom. Her skulle han have sin straf. Det blev en lang rejse over havet. Androkles var bange. Han vidste, at han skulle dø.

Androkles rystede. 10.000 øjne så på ham i den store arena. Den var lige som et kæmpe teater.

"Slaven skal dø!" råbte alle. "Slaven skal dø!"

Alle så hen mod en kæmpe port. Nu gik den op. En stor løve kom ud ad porten. Den gik lige hen til Androkles.

"Æd ham, æd ham!" råbte alle i kor.

Men løven åd ham ikke. Den løftede bare sin pote og så dybt ind i hans øjne. Den lagde poten på Androkles' skulder.

"Vær ikke bange," var det, som om den sagde.

Det var løven fra grotten. Den kunne godt huske Androkles.

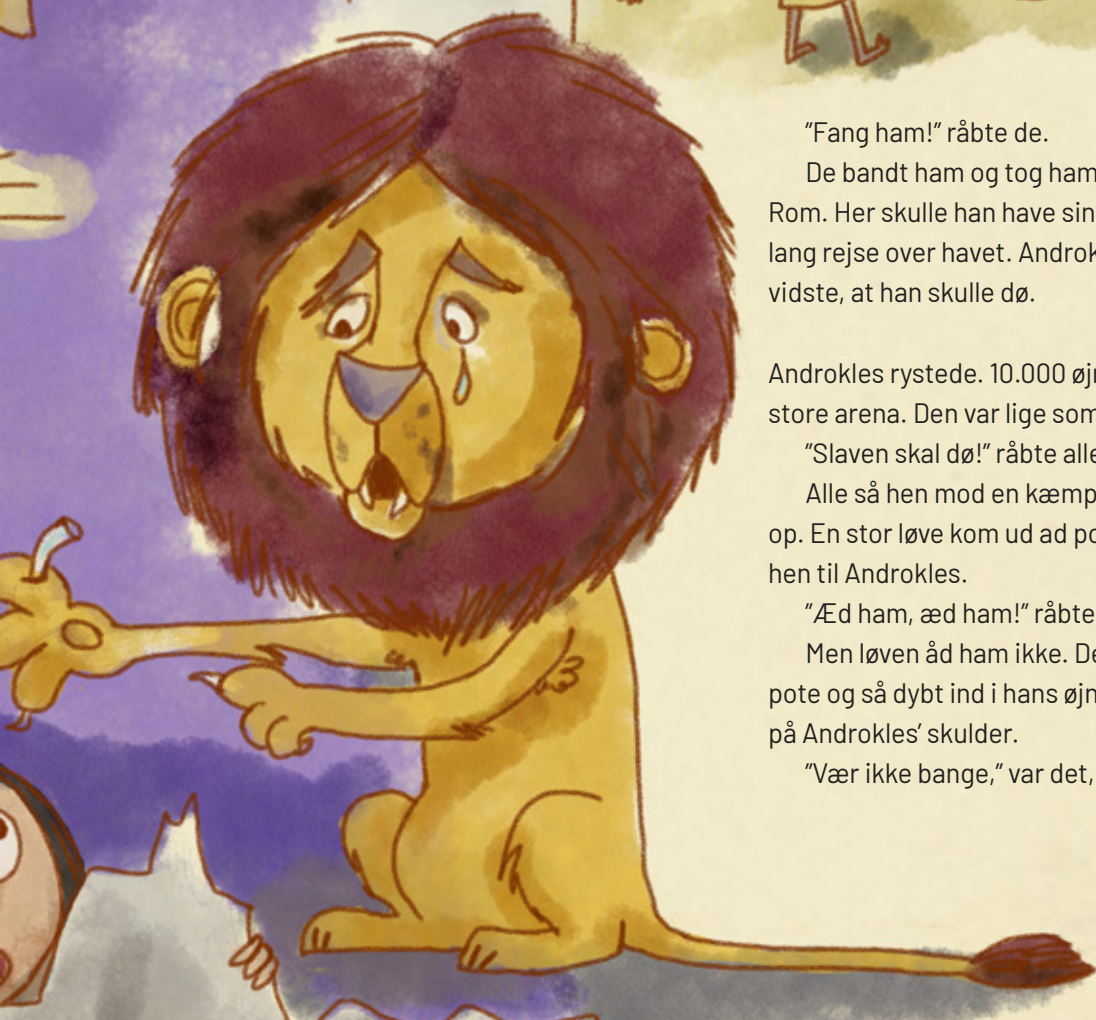
Alle måbede. For Androkles havde tæmnet løven. Det havde de aldrig set før. Og det betød, at han var en fri mand.

"Gør ham fri!" råbte alle og klappede. "Gør ham fri!"

Nu rejste Androkles hjem til Nord-afrika. Han fik lov at få løven med sig.

Han byggede et lille hus ved siden af sin mors. Nu var han sin egen herre. Og i en hule ved siden af fik han en god nabo.

Det var løven.

DEN BLINDE HEKS

I den store by Tunis mødte vi en tunesisk forfatter, som hedder Nacer Khemir. Han har skrevet en bog fyldt med eventyr, som han har hørt fra sin mor og fra sin bedstemor. 'Den blinde heks' er et af dem. Her er det oversat til dansk og gjort lidt kortere.

Der var engang en far og en mor.
De havde syv piger.
En aften skulle faren have besøg.
"Bag brød og steg fisk til mine syv venner,"
sagde han til sin kone.
De var fattige, og de havde ikke meget i huset,
så moren ventede med at lave den lækre mad, til
de syv piger var gået i seng.
Men der duftede så godt af fisk og brød i
huset, at den mindste pige vågnede.
Hun stod op og gik ud til sin mor.
"Jeg kan ikke sove, mor," sagde hun og
kiggede på maden.
"Her er vand," sagde moren og gav pigen
vand. Men hun kunne ikke lade være med at give
hende en fisk og et brød også.
"Tak, mor," sagde pigen.
Da hun kom ind til sine søstre, fortalte hun
dem, at der var lækker fisk og brød. Så gik alle

de andre også ud til moren. En efter en. Og de
fik også brød og fisk.

Da faren kom hjem med sine venner, var der
ikke mere mad. Han blev meget gal. Så gal, at
han ikke ville have pigerne i huset.

Dagen efter sagde han: "Alle dem, der elsker
deres far, går med ud på en tur."

Og de syv piger gik med ham.

De kom til en dyb brønd. Der stod en stige i
brønden.

"Alle dem, der elsker deres far, henter hans
hat," sagde han. Og så lod han, som om han
smed sin hat ned i brønden.

Alle pigerne gik ned i den mørke brønd.
Og da de var helt nede på bunden, trak faren
stigen op og lagde låg på det store hul.

Så kunne de blive der, til de lærte ikke at
tigge om mad.

Pigerne kunne ikke se nogen vej ud.

Men den lille pige fik en idé. Hun ville se, om hun kunne grave sig ud. Hun tog godt fat og fik fat i en rod. Den trak hun i. Hun trak og trak.

Pludselig så hun ind i et lyst rum. Der stod en gammel heks. Hun var ved at bage brød i en ovn.

Pigen så, at heksen var blind. Derfor turde hun godt mave sig ind og tage et nybagt, varmt brød.

Hun delte det med sine søstre.

Og sådan gik det flere dage. Hver aften kunne den lille pige tage et brød.

Så de syv piger sultede ikke.

Men en dag fik heksen besøg af sin søster.

"Jeg kan mærke, at der kommer nogen ind til mig, når jeg bager," sagde hun til hende. "Og nogle af mine brød bliver væk."

"Vi får fat i den tyv. Vent og se," sagde heksens søster. Og samme aften stod hun klar med en kæp.

Pigen kom ind, som hun plejede. Hun kom op at slås med de to hekse. De fangede hende og ville kaste hende i ovnen.

"Vent," råbte hun til den blinde heks. "Du kan jo ikke se. Jeg kan blive her og hjælpe dig i stedet. Jeg kan gøre rent og lave mad til dig."

Det sagde heksen ja til. Og søsteren syntes også, det var en god idé.

"Men så vil jeg se med, når I bager det gode brød," sagde pigen.

Det fik hun lov til. De gik hen til ovnen. Og da de stod helt tæt på, gav pigen begge de to hekse et puf. De røg lige ind i ilden.

De hylede og peb.

"Vent!" råbte den blinde heks. "Hvis du redder mig, giver jeg dig alt, der er under den hvide sten i gulvet."

"Nej," sagde pigen.

"Vent, hvis du befrier mig, giver jeg dig alt, der er under den røde sten i gulvet."

Og sådan blev heksen ved, til hun havde fortalt om alle sten i gulvet.

Men pigen sagde nej. Og så gik heksen og hendes onde søster op i røg.

Nu fik pigen fat i sine søstre, og de kiggede under stenene i gulvet. Her fandt de mange poser med guld.

De byggede et kæmpe slot oven på hulen.

Og en skønne dag kom selveste sultanens syv sønner på besøg. De kunne rigtig godt lide de syv søstre. De giftede sig med en hver.

GÜDENSTÄRER

Denne historie er meget gammel. Ingen ved, hvornår den blev fortalt første gang. Den kommer nemlig fra et meget gammelt folk: Amazigh-folket. Det betyder det frie folk. De bor i Tunesiens bjerge. I Tunesien er der meget ørken, og der er meget varmt om sommeren. Derfor er det vigtigt at være gode venner med regn-guden. Og få ham til at give vand til jorden.

For længe siden var der en pige i en lille by. Pigen var smuk med sort hår og en rød og lilla kjole. Og så havde hun den fineste stemme. Når hun gik ud i oasen efter dadler, sang hun. Og alle smilede, når de så og hørte hende.

"Hvor synger du smukt," sagde de.

Det var ikke kun folk i byen, der hørte pigen. Også regn-guden vidste, hvem hun var.

"Vil du gifte dig med mig?" sagde han en dag, da hun plukkede dadler fra en palme.

Pigen så op. "Nej," sagde pigen. "Du er en gud, og jeg er et menneske."

De næste dage spurgte regn-guden igen og igen.

"Vil du gifte dig med mig?"

"Nej," sagde pigen. "For du er en gud, og jeg er et menneske."

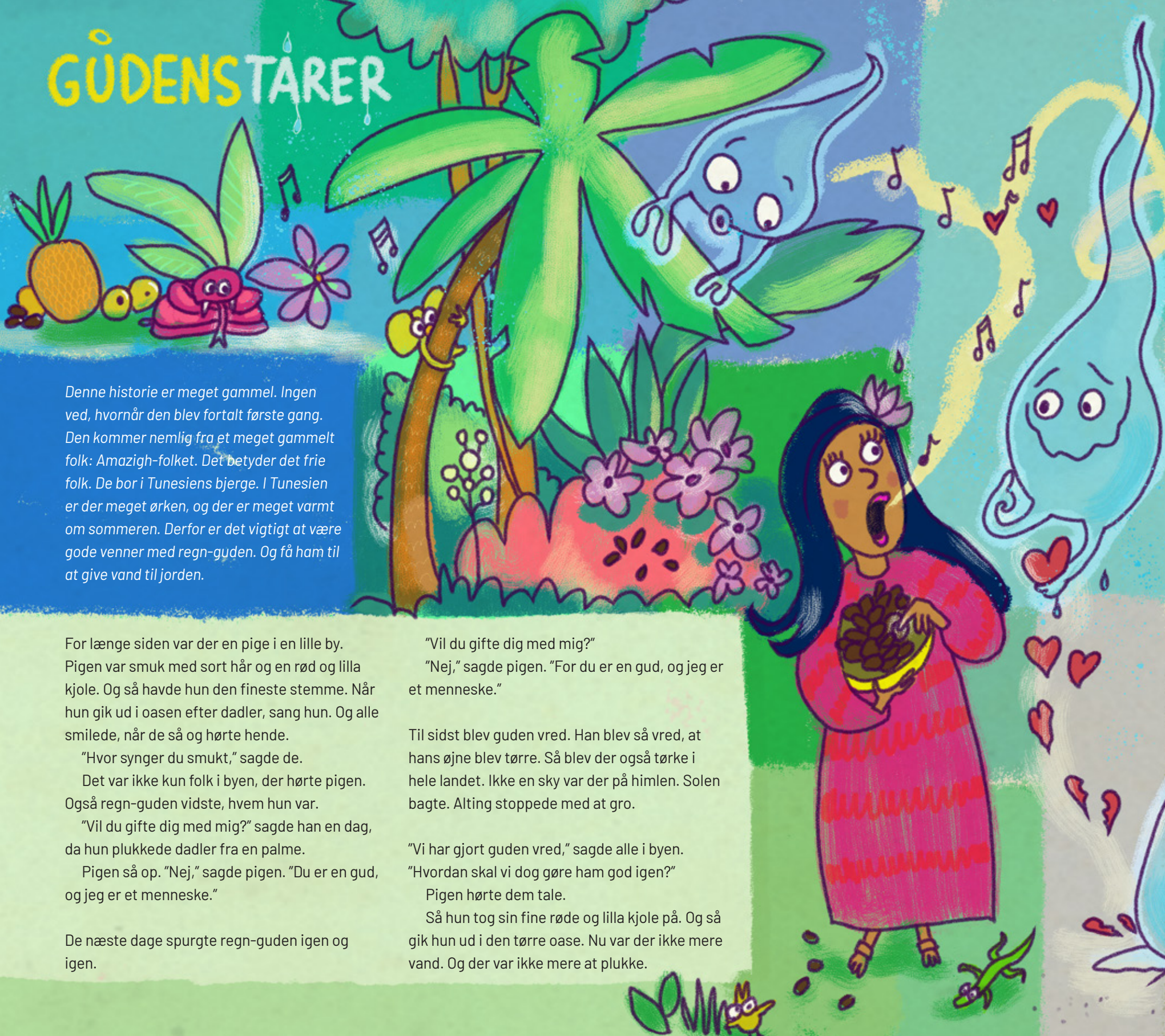
Til sidst blev guden vred. Han blev så vred, at hans øjne blev tørre. Så blev der også tørke i hele landet. Ikke en sky var der på himlen. Solen bagte. Alting stoppede med at gro.

"Vi har gjort guden vred," sagde alle i byen.

"Hvordan skal vi dog gøre ham god igen?"

Pigen hørte dem tale.

Så hun tog sin fine røde og lilla kjole på. Og så gik hun ud i den tørre oase. Nu var der ikke mere vand. Og der var ikke mere at plukke.

"Jeg gifter mig med dig. Men så skal du også give os vand," sagde hun højt.

Og guden blev så glad. Tårerne løb fra hans øjne. Hans tårer løb ud over den tørre jord.

Og alle dansede og sang.

Pigen levede i mange år med regnens gud. Men hun var jo kun et menneske. Derfor kunne hun ikke leve evigt. Til sidst blev hun syg og døde.

Guden var i sorg. Hans øjne blev tørre som sten.

Derfor blev jorden også helt tør. Alting stoppede med at gro.

Hvordan skulle man nu få vand?

Til sidst var der en klog kone, der fik en ide. Vi må få guden til at græde igen," sagde hun. Og så lavede de en stor dukke. De gav den en rød og lilla dragt. Og sort hår. De satte den på en stang og holdt den højt op mod himlen. Så højt, at guden kunne se den.

Og guden blev så rørt, at tårerne igen flød fra hans øjne. De flød ned på den tørre jord. Og menneskene i byen dansede og sang.

For nu vidste de, hvordan de fik guden til at sende vand til deres jord. Så palmerne, blomsterne, dadlerne og alt det andet igen kunne gro.

DET GRØNNE TUNESIEN

Inde i den midterste og den nordlige del af Tunesien ligger der store, grønne områder. Der er bjerge og bakker.

Her dyrker tuneserne mange grøntsager: Kartoffler, tomater, peberfrugter, løg og gulerødder. Her vokser også massevis af træer med mandler, citroner og oliven. Tuneserne bruger selv olivenolie til at lave mad med. De sælger også den lækre olie til andre lande.

Du møder også en masse får og geder. De går og græsser i store flokke i bakkerne. Mange holder også høns, som giver kød og æg.

Her på landet lever mange folk af de penge, de kan tjene på landbrug.

Derfor er grøntsagerne, oliventræerne og husdyrene meget vigtige.

I Tunesien er det sjældent, at børn må arbejde. De går i skole. Børn i Tunesien har lange skoledage. De går også i skole om lørdagen. Ude på landet kan de også have meget langt til skole. Til gengæld har de længere ferier, end børn har i Danmark.

Lækker oliven-olie

I Tunesien dyrker de oliven. Det har de gjort i over 2.000 år. Faktisk findes der et oliventræ i Tunesien, som siges at være hele 2.500 år gammelt.

I dag er der over 80 millioner oliventræer i Tunesien. Mange tunesere lever af at dyrke, plukke og presse olivenfrugterne til olie.

På billedet er det en populær snack i Tunesien: Olivenolie med honning og figner.

Vigtige husdyr

Geder og får er de perfekte husdyr i det grønne Tunesien. Der er nemlig masser af græs og buske, som de kan spise. Dyrene giver uld, skind, mælk og kød, som ejerne kan sælge. Får og geder er også vigtige for mange muslimer, når de fejrer højtiden Eid. Her er der et ritual, hvor man ofrer et dyr. Så deler man kødet med sin familie, naboer og de fattigste.

De store Atlas-bjerge

Atlas-bjergene er en bjerg-kæde i den nord-vestlige del af Afrika. Bjergene går gennem Marokko og Algeriet og lidt ind i Tunesien.

Her er vi på besøg i bjerg-landsbyen Kesra. Når børnene har fri fra skole, leger de på bjerget. Her kravler en af drengene ind i en spalte i klippe-væggen. Nedenunder løber en lille bæk. Legen går ud på ikke at få våde sko.

Normalt at købe brugt tøj

I mange af byerne på landet er der et stort marked en gang om ugen. Her kan folk købe skåle, krydderier, dadler, levende høns, kød, frugt og meget andet.

Der er også et marked med genbrugs-tøj. Mange tunesere har ikke råd til at købe helt nyt tøj. Der er heller ingen tøj-butikker på landet. Derfor køber de fleste deres tøj brugt.

Alle børn kommer i skole

Næsten alle børn i Tunesien kommer i skole. Her er du med i skole i en lille by på landet. Der er ikke så mange elever i hver klasse.

Eleverne har skole-uniformer på. Det er tidligt forår, så det er koldt udenfor.

Der er ikke nogen varme i klasseværelset. Derfor får eleverne lov til at beholde deres huer og jakker på.

Det kan sne i Tunesien

De fleste danskere kender Tunesien som et varmt land med meget sol. Et land med ørken, palmer, oaser og dejlige strande.

Hvorfor er der så et skilt i vejsiden med et sne-fnug på? Faktisk kan det godt sne i den nordlige del af Tunesien i januar og februar. Særligt oppe i bjergene. Normalt er det dog mest regn, der falder om vinteren.

ØRKENLANDET

Har du hørt om den ørken, der hedder Sahara?

Det er den største varme ørken i hele verden. Sahara-ørkenen går fra kyst til kyst i Afrika. Ørkenen er næsten lige så stor som hele Kina. Der kan blive op til 50 graders varme i Sahara om sommeren. Der falder næsten ingen regn. Men nogle steder bliver det meget koldt om natten. Helt ned til nul grader.

Alligevel lever der både pattedyr, krybdyr og insekter i ørkenen. De har tilpasset sig de barske omgivelser.

Den sydlige del af Tunesien er en del af den store Sahara-ørken. Nogle steder i Sahara er det en sandørken. Andre steder er det en stenørken. Der er også høje klipper og bjerge.

Sahara er altid i bevægelse. Den vokser eller den bliver mindre. Sådan har den gjort i millioner af år. Lige nu vokser Sahara lidt hvert år, fordi vejret bliver varmere.

Lige i kanten af den store ørken er der oaser med høje daddelpalmer og en kæmpe stor saltsø.

Lysets dadler

Tæt på ørkenen ligger oaserne. Her er der vand lige nede i jorden. Derfor kan der vokse daddelpalmer og frugt-træer. Der er gravet kanaler for at få vandet rundt i oasen.

I Tunesien dyrker de dadler, som hedder 'Deglet Nour'. Det betyder 'lysets daddel'. Frugtkødet er nemlig så lyst og klart, at lyset kan skinne igennem. Man må kravle helt op i toppen af palmerne for at plukke dadlerne.

Ørken-husdyret

Dromedarer er perfekte ørken-dyr.

De er gode til at gå i blødt sand. De skal ikke have ret meget at spise, og de kan klare sig længe uden at få noget at drikke. I gamle dage brugte man dromedarer som fragt-dyr.

I dag bliver dromedarerne mest brugt til turister, der gerne vil en lille tur ud i ørkenen. De bruges også til dromedar-ræs og til at spise. Man kalder også dromedaren for 'Ørkenens skib'.

Seje ørken-dyr

Der lever dyr i Sahara på trods af de barske vilkår. Der er den gule ørken-skorpion. Den er meget lille og meget giftig.

Der er også ørken-ræven og ørken-hugormen, der gemmer sig i sandet.

Og så er der gnavere og insekter. Blandt andet Sahara-sølvmyren. Den glitrer som sølv. Og så er den lynhurtig. Den løber over 100 gange sin egen længde på ét sekund!

Beduin-børn

Nogle familier bor i telte lige i kanten af Sahara. I gamle dage boede der mange mennesker i telte i ørkenen. Man kalder dem for beduiner.

I dag er der ikke særligt mange tilbage i Tunesien, der bor som familien her.

Til hverdag går drengen i skole inde i byen. Men lige nu har han ferie. Så hjælper han til med at fodre familiens dyr.

Vidste du det om Star Wars?

Du kender sikkert Star Wars. Men vidste du også, at mange af scenerne i filmene blev optaget i Tunesien? Instruktøren syntes, at landskaberne godt kunne ligne noget fra en fremmed planet.

I dag står der stadig et par kulisser fra filmene tilbage ude i ørkenen. I en genbrugs-butik i byen Nefta sælger de Star Wars-masker. Men det er nu bare billigt plastik-legetøj.

Den store salt-sø

Tæt på ørkenen ligger der en stor salt-sø. Den hedder Chott-El-Jerid. Det betyder Palmelandets sø. I dag er søen næsten udtørret det meste af året. Der ligger klumper af salt.

For mange år siden var søen en del af havet – en kæmpestor bugt. Derfra stammer al saltet i saltsøen. Saltet graves op og bruges som vejsalt i andre lande om vinteren – også her i Danmark.

TUNIS OG DET BLÅ TUNESIEN

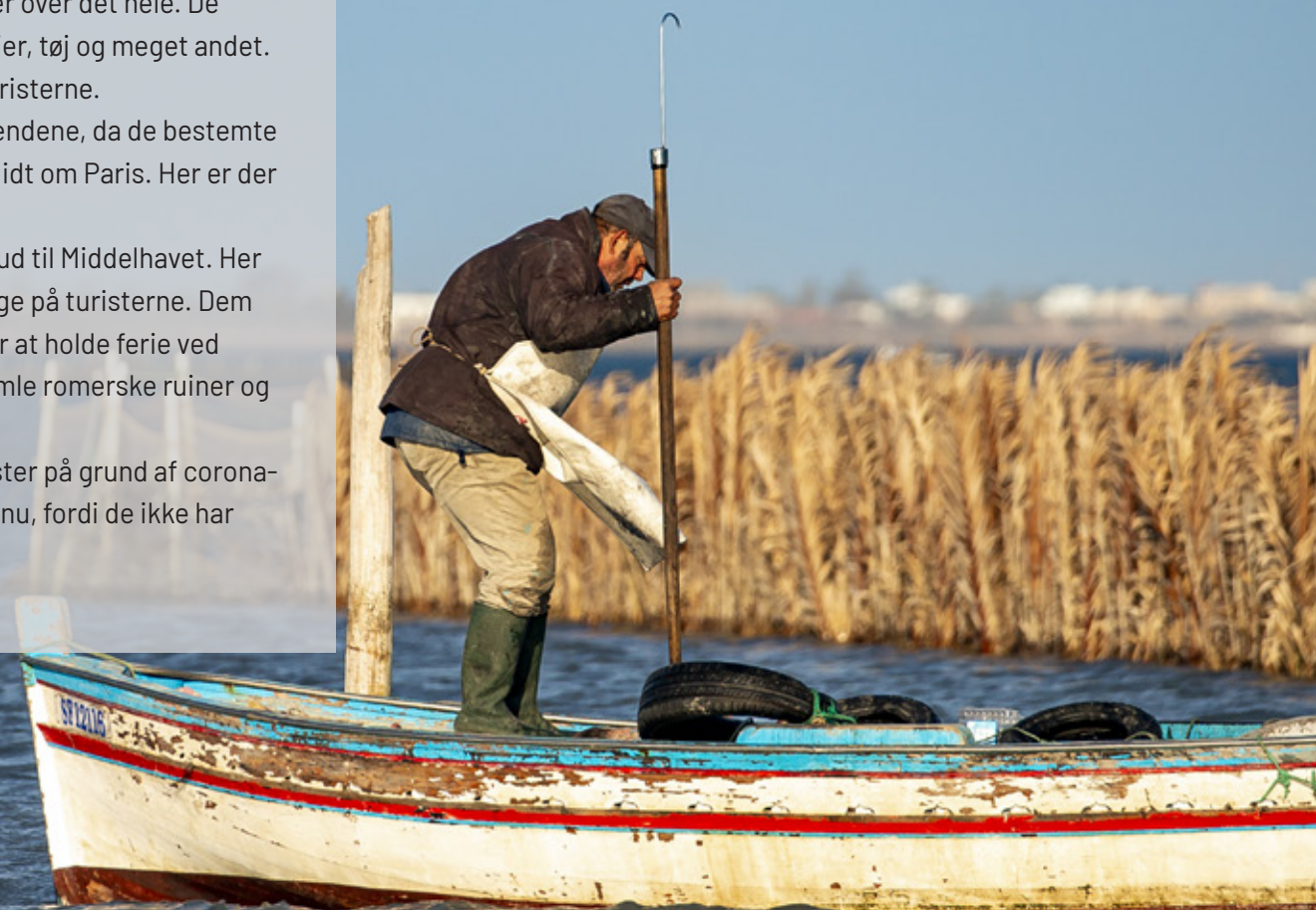
Tunesien er opkaldt efter sin hovedstad, der hedder Tunis. Det er en meget gammel by. Den er omkring 3.000 år gammel.

En af de gamle dele af byen kalder man medinaen. Her er der smalle og krogede gader med boder og butikker over det hele. De sælger parfume, smykker, stof, kager, krydderier, tøj og meget andet. Der er også mange boder, der sælger ting til turisterne.

Den nye del af byen blev bygget af franskmændene, da de bestemte i Tunesien. Denne del af Tunis kan godt minde lidt om Paris. Her er der brede veje og mange caféer.

De fleste af Tunesiens store byer ligger lige ud til Middelhavet. Her lever mange af at fiske. Endnu flere tjener penge på turisterne. Dem er der nemlig normalt mange af. De kommer for at holde ferie ved strandene. Nogle kommer også for at se de gamle romerske ruiner og for at ride på dromedar i Sahara-ørkenen.

De seneste år har der ikke været nogen turister på grund af coronavirussmitten. Derfor har mange tunesere det svært nu, fordi de ikke har tjent nogen penge.

Medinaen i Tunis

I den gamle by-del i Tunis, medinaen, kan du købe alt mellem himmel og jord: Lamper og tøj, smykker og vand-piber.

Der er også flotte gamle paladser og moskéer. I nogle af gaderne er der kun én slags butikker eller værksteder. Der er hatte-magernes gade, guld-smedenes gade og flag-magernes gade. Og så er der mange små kaffebarer.

Her kan man også købe et glas mynte-te.

Helt friske fisk

Fiskerne sejler ud på havet i de små både, når solen står op. De tager ud for at se, hvad der er i deres ruser. De vender tilbage nogle timer senere med fangsten.

Så er der gang i fiske-markedet. Her kan du købe mange slags fisk. For eksempel er der store rejer, blæksprutter og krabber.

Der er også mange store skibe på havet. De fanger fisk i nogle kæmpe store net.

Kitler på i skolen

Her er du med i en skole i Tunis.

Det er en af de store skoler i byen. Der er mange elever i hver klasse. Alle lærerne har hvide kitler på. Eleverne har skole-uniformer på. Uniformen er også en slags kittel, som de har udenpå det almindelige tøj.

I denne klasse skal alle eleverne skrive deres svar på en lille tavle. Så kan læreren nemt se, om svarene er rigtige eller forkerte.

Lækker gademad

I Tunesien kan du købe mad i de små gade-køkkener. Tuneserne er vilde med couscous.

Kender du det? Det er små hvede-gryn. De skal koges. Bagefter hælder man tomat-sovs og grøntsager henover. Skal det være ekstra godt, spiser man lammekød til.

Ude ved kysten spiser de også meget fisk. Denne fiske-suppe med helt frisk blæksprutte serveres sammen med spaghetti.

Børnene leger på gaden

I Tunis er der ikke så meget plads til, at børnene kan lege. Der er kun ganske få legepladser.

Der er heller ikke ret mange boldbaner. Derfor leger de fleste af børnene på gaden, hvor de bor. De spiller fodbold, løber på rulleskøjter og leger tagfat.

På nogle skoler er der klub om eftermiddagen. Men det koster penge. Det er ikke alle familier, der har råd til det.

Bogbussen

I de små byer ved kysten er der ikke et bibliotek med bøger til børn. I stedet kører der en bog-bus rundt. Den stopper nogle bestemte steder.

I bussen er der både bøger på arabisk, fransk og engelsk. Der er bøger med gamle eventyr. Der er også bøger om dyr, om kroppen og om planeterne. Børnene kan låne bøgerne. Så kan de aflevere dem tilbage, når bussen kommer igen ugen efter.

روضه لريان

تضانة

روضه
الريان

VERDENSMÅLENE: ALLE ARBEJDER SAMMEN

Alle verdens lande har lavet en aftale med hinanden. De har aftalt, at verden skal blive et bedre sted at være for alle.

Det har de aftalt i den store forening af lande, der hedder FN.

Der er 17 vigtige mål

For at være sikker på at få gjort noget ved alle de vigtigste problemer har de lavet 17 mål. Dem skal alle lande hjælpe med til at nå. Denne store aftale kalder man for verdensmålene.

På vej mod en bedre verden, både for mennesker og natur

Her er nogle af de vigtige mål:

I fremtiden må der ikke længere være mennesker, som er meget fattige. Der skal være arbejde til alle. Ingen må gå sultne i seng. Alle børn i verden skal have en god skolegang. De skal også have lov at komme til læge eller på hospitalet, når de er syge.

Miljøet skal også blive renere, så både mennesker, dyr og planter kan leve godt.

Tunesien er i fuld gang med at arbejde på flere af de mål, som er vigtigst i deres land. Danmark hjælper også med i Tunesien. Blandt andet på at nå de mål, der handler om at skabe flere jobs til de mange unge og hjælpe med til, at Tunesien skal være et godt og fredeligt land at bo i.

Drengen Naim bor med sine forældre og sin storesøster i den lille by Makthar – midt inde i Tunesien blandt olivenlunde og gamle romerske ruiner. Det er en fattig by, og der er ikke meget at lave for børn efter skole. Derfor bruger Naim næsten al sin fritid på at sidde hjemme og læse lektier.

Men en dag får han en gave af sin bedstemor, der kommer til at vende op og ned på alting: En mobiltelefon. "Husk, det er farligt at filme mennesker," advarer hun. Hun har selv levet i en tid, hvor det var forbudt at filme på gaden. Heldigvis har Naim en bedre ide. Han vil lave sjove kattefilm til YouTube. For katte er i hvert fald ikke forbudt, og dem er der masser af i Makthar.

Men kattene er dovne og ikke spor sjove. Derfor tager han videre til de romerske ruiner i udkanten af byen. Her får han øje på en dreng, han aldrig har set før. Drengen laver vilde tricks på en gammel cykel. Og snart har han fået lavet en film, som viser sig at være farlig – og som fører en hel masse med sig

Kirsten Sonne Harild har også genfortalt tre sjove eventyr fra Tunesien for de yngste læsere.

Kirsten Sonne Harild har gennem et par årtier været en af landets mest læste børne- og ungdomsforfattere.

Hun er særligt kendt for sin række af elskede serier til de 9-13-årige læsere – f.eks. 'Pjok og Petrine', 'Cornelius Krut', 'Død eller levende', 'The Oh My Godz', 'FC Englene', 'Pony & Co.', 'Flik flak' og 'Sally, Glenn og vilde Maxi'.

I 2013 modtog hun Søren Gyldendals Hæderspris. Ind i mellem sit eget skrivearbejde har hun også siden 2012 skrevet historier med børnene i Rigshospitalets skolestue.

Kirsten har læst dansk på universitetet, har arbejdet som forlagsredaktør – og har i 2021 udgivet en flot anmeldt bornholmerkrimi for voksne.

Bogen rummer masser af spændende fakta, fotos af Jeppe Gudmundsen-Holmgreen og illustrationer af Dorte Bengtson.

Hør bogens fortællinger som lydbøger og se spændende film, quizzer, billeder og meget andet på hjemmesiden:

2022.u-landskalender.dk

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

